

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Γ 7 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 28 Ιουνίου 2024, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου αρ. 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Το Μέλος Βασιλική Σκαρτσούνη, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτριες: Χριστίνα Καξιρή, Νομικός, Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτήσεων και Ελένη Γούναρη, Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, οι εισηγήτριες, ενώ παρενέβησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, δύο εκπρόσωποι της ΕΥΑΘ ΑΕ, προς παροχή διευκρινίσεων. Οι ανωτέρω αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

ΘΕΜΑ: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σε σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων των οδηγιών, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ).

Με το αρ. πρωτ. 9975/21.05.2024 έγγραφο του Διευθυντή Στρατηγικού Σχεδιασμού Έργων και Ανάπτυξης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (εφεξής ΕΥΑΘ) (αρ. πρωτ. εισερχ. 5593/30.05.2024), διαβιβάστηκε στην Αρχή, για τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων του άρθρου 235 «Κατώτατα όρια (άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)», του ως άνω νόμου, όπως εκάστοτε ισχύουν. Το εν λόγω σχέδιο υποβάλλεται σε συνέχεια συναντήσεων εργασίας και τηλεδιασκέψεων μεταξύ εκπροσώπων της ΕΥΑΘ και υπηρεσιακών παραγόντων της Αρχής, κατά τις οποίες συζητήθηκαν και διευκρινίστηκαν ζητήματα επί του αρχικού σχεδίου Κανονισμού, καθώς και προτεινόμενες προσθήκες και βελτιώσεις¹.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγήτριες, επίσης δε κλήθηκαν και παρέστησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, προς παροχή διευκρινίσεων, ο Διευθυντής Στρατηγικού Σχεδιασμού Έργων και Ανάπτυξης της ΕΥΑΘ και ένας από τους εισηγητές του Σχεδίου (νομικός), οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των μελών και τη λήψη απόφασης.

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το σχέδιο Κανονισμού ερείδεται στις διατάξεις του άρθρου 222 παρ. 7 του ν.4412/2016², σύμφωνα με το οποίο η ΕΥΑΘ, υπό την ιδιότητά της ως εταιρείας του Κεφαλαίου Β του ν.3429/2005 (βλ. Ενότητα ΙΙΙ), δεν εφαρμόζει μία σειρά διατάξεων του ν. 4412/2016. Ο Κανονισμός, όπως διαβιβάστηκε στην Αρχή, παρατίθεται στο συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα Ι.

II. Νομικό πλαίσιο -Συναφείς Διατάξεις

1. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών», όπως ισχύει και ιδίως το ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΈΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΗΝ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ).

¹ Στις 25.05.2023 απεστάλησαν και συνοπτικές παρατηρήσεις εκ μέρους της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων της Αρχής.

² Σε εφαρμογή της εν λόγω διάταξης έχει συνταχθεί και έτερος Κανονισμός της ΕΥΑΘ ΑΕ, με τον οποίο ρυθμίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργεί η Εταιρεία, για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 του ν. 4412/2016, εφόσον το οικονομικό αντικείμενό τους, όπως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 του ίδιου νόμου, υπερβαίνει τα κατώτατα όρια της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως εκάστοτε ισχύουν. Επιπλέον, ήδη έχει εκδοθεί η αριθμ. Γ4/2024 Γνώμη της Αρχής επί σχεδίου Κανονισμού «εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού».

2. Ο ν. 2651/1998 (Α'248) «Ρυθμίσεις θεμάτων της χρηματιστηριακής αγοράς, συγχώνευση Οργανισμού Ύδρευσης Θεσσαλονίκης (Ο.Υ.Θ.) και Οργανισμού Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Θ.) και άλλες διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 20 αυτού.

3. Το άρθρο 64 «Μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο», του ν. 5045/2023 (Α/136).

4. Ο ν. 3429/2005 (Α'314) και ιδίως το άρθρο 1 παρ. 5 και το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

III. Αρμοδιότητα ΕΑΔΗΣΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' α' εδάφιο του ν.4412/2016. «[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής».

Με βάση το προοίμιο του Κανονισμού, η ΕΥΑΘ υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, λόγω της εισαγωγής των μετοχών της στο ΧΑΑ, των ιδιοκτησιακών χαρακτηριστικών και του σκοπού της και ως εκ τούτου και στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 του Βιβλίου II του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται, ότι με το άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (Α/136) οι μετοχές της ΕΥΑΘ ΑΕ μεταβιβάστηκαν από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο. Μετά τη μεταβίβαση τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου ασκούνται από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας³. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχέδιο Κανονισμού περιλαμβάνει κανόνες ανάθεσης συμβάσεων αναθέτοντος φορέα⁴ και συγκεκριμένα δημόσιας επιχείρησης υπό μορφή ανώνυμης εταιρείας⁵ που

³ Βλ. και ΣτΕ Ολ. 191/2022 και το αρ. 8/2023 Πρακτικό Συνεδρίασης του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας που προηγήθηκαν της διάταξης του άρθρου 64 του ν. 5045/2023. Με την τελευταία απόφαση, το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του ν. 4964/2022, δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις Ολ.ΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών της ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο ΕΕΣΥΠ. Ακολούθως, το ΣτΕ διατάσσει το Υπουργείο Οικονομικών (που είχε και την πρωτοβουλία εισαγωγής των ως άνω διατάξεων) να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, το αργότερο εντός οκταμήνου, για να επιστραφούν οι μετοχές στο Δημόσιο.

⁴ Άρθρο 224 Αναθέτοντες φορείς (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι:

α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234·

β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.

2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

ασκεί μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 του ν. 4412/2016 (Βιβλίο ΙΙ), δοθέντος ότι η ΕΥΑΘ δραστηριοποιείται στη λειτουργία σταθερού δικτύου με στόχο να παρέχει στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της διανομής πόσιμου ύδατος (βλ. άρθρο 230), συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

IV. Επί του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου του υπό εξέταση σχεδίου Κανονισμού

A. Οριζόντιες επισημάνσεις επί του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου

Καταρχάς η υποχρεωτικότητα της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ως παράγωγου δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εξαντλείται στις διατάξεις της, όπως ενσωματώθηκαν με τον ν. 4412/2016, αλλά επεκτείνεται και στα κρίσιμα βασικά μέτρα εφαρμογής που επέλεξε ο εθνικός νομοθέτης, εκείνα, δηλαδή, που κρίνονται απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου, από τον ενωσιακό νομοθέτη, αποτελέσματος.

Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης, όταν εθνική νομοθεσία εναρμονίζεται ευθέως και ανεπιφύλακτα, όσον αφορά τις λύσεις, τις οποίες προβλέπει για καταστάσεις που δεν καλύπτονται από πράξη του δικαίου της Ένωσης, προς τις λύσεις που έχουν γίνει δεκτές από την πράξη αυτή, υφίσταται οπωσδήποτε συμφέρον της Ένωσης για ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεων της εν λόγω πράξης. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται ερμηνευτικές αποκλίσεις στο μέλλον και εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των καταστάσεων αυτών και εκείνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιουνίου 2022, C-376/21, EU:C:2022:472, σκέψη 55, της 18ης Οκτωβρίου 1990, Dzodzi, C-297/88 και C-197/89, EU:C:1990:360, σκέψεις 36 και 37, της 5ης Απριλίου 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, σκέψεις 33 και 34, καθώς και της 31ης Μαρτίου 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, σκέψη 43 και Γνώμες A1/2022, Γ1 και Γ3/2023 της Αρχής).

Επομένως, οι προβλεπόμενες παρεκκλίσεις από τον ν. 4412/2016, ο οποίος αποτελεί ενιαίο νομοθέτημα ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, νοούνται, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, ως περιοριζόμενες σε επιλογές του εθνικού νομοθέτη που δεν αφορούν σε κρίσιμα και υποχρεωτικά μέτρα εφαρμογής των Οδηγιών, όπως αυτά ενσωματώθηκαν με

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα.

Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338)·

β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β', οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

⁵ Ο.π. Ολ. ΣτΕ 191/2022 σκ. 37

τον ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ή σε στρατηγικές επιλογές του (ο.π. Γνώμη Γ1/2023 της Αρχής)⁶. Άλλωστε, σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση, με τον ν. 4782/2021 (Α' 36) αναμορφώθηκαν εκτενώς οι διατάξεις του ν. 4412/2016, με σκοπό την απλοποίηση των διατάξεων, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης (δημοσίων) συμβάσεων, την επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων (e-procurement), την αύξηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και την αντιμετώπιση παθογενειών, όπως η υπερβολική προσκόλληση στην τυπικότητα έναντι της ουσίας των προσφορών χωρίς να γίνονται εκπτώσεις σε όρους διαφάνειας και ακεραιότητας⁷.

Επίσης, αν και για τους αναθέτοντες φορείς ρητά προβλέπεται⁸ η μέγιστη δυνατή ευελιξία ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης, ουδόλως παραγνωρίζονται οι θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διακρίσεων και της διαφάνειας που παγίως διέπουν την ανάθεση (δημοσίων) συμβάσεων. Ως εκ τούτου, οι όποιες επιλεγείσες θεμιτές πρακτικές, πρέπει να τελούν σε αρμονία με τις αρχές αυτές. Παράλληλα, πρέπει να ληφθούν υπόψη αφενός η ύπαρξη διασυνοριακού ενδιαφέροντος ως προς την ανάθεση συμβάσεων της ΕΥΑΘ⁹, αφετέρου η φύση των παρεχόμενων εκ μέρους της υπηρεσιών, οι οποίες συνίστανται στην ύδρευση και στην αποχέτευση που είναι αναγκαίες για την υγιεινή διαβίωση και, ιδίως, στην παροχή του πόσιμου ύδατος, φυσικού αγαθού απαραίτητου για την επιβίωση που καθίσταται σπανιότερο συν τω χρόνω (βλ. ΣτΕ Ολ. 1906/2014).

Ειδικότερα, όπως κρίθηκε με την αρ.191/2022 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, «Κατά το Σύνταγμα [άρθρα 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3], η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας και, συνεπώς, δύναται να ανατίθεται σε δημόσια επιχείρηση υπό μορφή ανώνυμης εταιρείας, όπως η ΕΥΑΘ ΑΕ. Υπό τις παρούσες, όμως, συνθήκες, ήτοι υπό συνθήκες παροχής των υπηρεσιών αυτών μονοπωλιακώς, από δίκτυα που είναι μοναδικά στην περιοχή και την ευθύνη των οποίων έχει η ΕΥΑΘ ΑΕ, ως ο παρέχων τις υπηρεσίες αυτές δυνάμει σύμβασης παραχώρησης φορέας, είναι συνταγματικώς επιβεβλημένος ο έλεγχος της ΕΥΑΘ ΑΕ από το Ελληνικό Δημόσιο, όχι απλώς με την άσκηση εποπτείας επ' αυτής, αλλά και δια του μετοχικού της κεφαλαίου. Καθόσον, μόνον εάν το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί κατ' ουσίαν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της δημόσιας αυτής επιχείρησης, η οποία παρέχει, υπό τις ανωτέρω συνθήκες, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας απολύτως ζωτικής σημασίας για τον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, εξασφαλίζονται τόσο τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δημοσίου επί της ΕΥΑΘ ΑΕ, όσο και η εκλογή της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης από το κατέχον την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Δημόσιο. Δια της κατοχής από το Δημόσιο της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της δημόσιας επιχείρησης ΕΥΑΘ ΑΕ, τεκμαίρεται, κατ' αρχήν, ότι διασφαλίζεται η διαχείρισή της σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σύνταγμα ως προς την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας (πρβλ. ΣτΕ 1906/2014 Ολομ). Όπως συνάγεται περαιτέρω από τις ίδιες συνταγματικές διατάξεις, ανεξαρτήτως εάν η συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΥΑΘ δύναται να είναι και έμμεση, δια της παρεμβολής άλλου νομικού προσώπου, πάντως το Δημόσιο, με την κατοχή του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΑΘ ΑΕ και την διαχείριση της δημόσιας αυτής

⁶ Πρβλ. και την ΣτΕ 1552/2023 Απόφαση (σκ. 4).

⁷ βλ. ΑΣΥΡ ν. 4782/2021 chrome-

extension://efaidnbmnnnibpajpcgiclcfindmkaj/https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/11576172.pdf

⁸ Βλ. αιτιολογική σκ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

⁹ Βλ. Απόφαση της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 16.

επιχείρησης, δεν επιτρέπεται να επιδιώκει, προεχόντως ή παραλλήλως, οικονομικούς ή άλλους σκοπούς, έστω και υπαγορευόμενους από το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον, όταν οι σκοποί αυτοί ανταγωνίζονται ή θέτουν σε κίνδυνο την αξιούμενη αδιάλειπτη και υψηλής ποιότητας παροχή των, ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, ως άνω υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης».

Επομένως, δοθέντος ότι για την ερμηνεία διάταξης νόμου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα, αλλά και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος καθώς και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται¹⁰, για την έκδοση της παρούσας λαμβάνονται υπόψη τα προεκτεθέντα, παρά τα αναφερόμενα στο Προοίμιο του σχεδίου Κανονισμού (περί ανταγωνιστικότητας), τα οποία προβλέπονταν μεν στην αιτιολογική έκθεση του άρ. 43 του ν. 4605/2019, με το οποίο εξαιρέθηκαν ρητά οι επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 από συγκεκριμένες διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως απαριθμούνται στο άρθρο 222 παρ. 7, πλην όμως το στοιχείο αυτό έχει εκλείψει, λόγω του μονοπωλιακού χαρακτήρα¹¹ των απολύτως ζωτικής σημασίας, εκ μέρους της ΕΥΑΘ, παρεχόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και της απουσίας ανταγωνισμού στον χωρικό τομέα που αυτή δραστηριοποιείται. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από την Έκθεση Τεκμηρίωσης επί του υπό εξέταση Κανονισμού, στην οποία η ΕΥΑΘ ρητά αναφέρει ότι σκοπείται η ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος, μέσα από διαδικασίες που εναρμονίζουν από τη μία μεριά την ταχύτητα και αποτελεσματικότητα που πρέπει να έχει μία εισηγμένη στο ΧΑΑ ανώνυμη εταιρεία και από την άλλη την απαίτηση του ενωσιακού και εθνικού νομοθέτη για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του μέγιστου δυνατού ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στα αντίστοιχα συμβατικά αντικείμενα.

Κατά την ειδική γνώμη του μέλους Χρυσάνθης Ζαράρη, σε συνέχεια της απόφασης του ΣτΕ με αρ. 191/2022, πέραν των παραπάνω, η διάταξη του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016, η οποία, κατόπιν τροποποίησής της με την παρ.29 του άρθρου 43 του ν.4605/2019, (Α 52), περιλαμβάνει συλλήβδην το σύνολο των δημοσίων επιχειρήσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, και όχι μόνο τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, ως αρχικώς είχε υιοθετηθεί λόγω και του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται, εάν δεν στερείται πλέον δικαιολογητικής βάσης για τις παρεχόμενες εκ μέρους, εν προκειμένω, της ΕΥΑΘ ΑΕ, μονοπωλιακά παρεχόμενες υπηρεσίες του αρ.230 του ν. 4412/2016, τουλάχιστον χρήζει επανεξέτασης ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης.

Β. Ως προς το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Το προτεινόμενο σχέδιο Κανονισμού περιέχει διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες προορίζονται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 του ν. 4412/2016, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων του άρθρου 235 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 227 παρ. 7, η ΕΥΑΘ δεν εφαρμόζει τις διατάξεις που ρητά μνημονεύονται σε αυτό¹² και συγκεκριμένα των άρθρων: 279 [Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς], 281 [Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης], 302

¹⁰ (πρβλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2019, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato C-515/18, EU:C:2019:893, σκέψη 23]

¹¹ Ο.π. υποσ.3 και άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (Α/136).

¹² Αναλυτικά για τους εφαρμοστέους κανόνες βλ. Κ.Ο. 26 της Αρχής «Πεδίο Εφαρμογής & Ειδικά Ζητήματα Βιβλίου // Ν. 4412/2016» ΑΔΑ ΩΣΨ1ΟΞΤΒ-ΚΦΦ.

[Εγγυήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη], 315 έως 317 [Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας, Κατακύρωση – Σύναψη σύμβασης, Ματαίωση διαδικασίας], 326 έως 333 [**ΕΝΟΤΗΤΑ 3-ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ**, Επιλογή των διαδικασιών, Συμβάσεις ήσσονος αξίας, Απευθείας ανάθεση, Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη, Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης, Προθεσμίες διαδικασιών σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων, Προκήρυξη σύμβασης κάτω των ορίων, Προσκήσεις προς υποψηφίους κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων], καθώς και των παρ. 4,5 και 6 του άρθρου 1 [άρθρα 134 έως 181 για την εκτέλεση συμβάσεων έργων, άρθρα 182 έως 199 για την εκτέλεση συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, άρθρα 200 έως 220 για την εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών].

Εν προκειμένω, σύμφωνα με το άρθρο 1 του υποβληθέντος σχεδίου Κανονισμού «Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού – Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», ορίζεται ότι «Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης, από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., των συμβάσεων έργων και συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, το οικονομικό αντικείμενο των οποίων, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, υπολείπεται των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, κατ' άρθρο 235 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν. Για τις λοιπές διαδικασίες ανάθεσης των ως άνω συμβάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν. Περαιτέρω, εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων της πρώτης παραγράφου κατά το μέρος που δεν εφαρμόζεται ο ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 222 παρ. 7 ν. 4412/2016.».

Επισημαίνεται, ότι όπου στον υπό εξέταση Κανονισμό γίνεται αναφορά σε συμβάσεις μελετών, νοούνται και οι συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτός εάν ορίζεται ειδικότερα στην εκάστοτε διάταξη.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα άρθρα του Κανονισμού που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 7 του άρθρου 222 και επαναλαμβάνουν κανόνες που προβλέπονται στην κείμενη –υποχρεωτική για την Εταιρεία- νομοθεσία προτείνεται να απαλειφθούν, δεδομένου ότι η αποσπασματική αναφορά μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στους εφαρμοστές του Κανονισμού (βλ. για παράδειγμα, Άρθρο 12 – Συμφωνίες-πλαίσιο [άρθρο 273 ν. 4412], άρθρο 24 – Συμπλήρωση-αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών [αντίστοιχο άρθρο 310 ν.4412], Άρθρο 21 Στήριξη στις ικανότητες τρίτων [αντίστοιχα άρθρα 307 και 308 ν.4412], Άρθρο 30 – Δημοσιεύσεις-Επικοινωνίες-Ηλεκτρονικές υπογραφές [αντίστοιχα άρθρα 258 και 259 ν, 4412/2016]. Σε κάθε περίπτωση η γενική παραπομπή στους κανόνες του ν. 4412/2016 αρκεί.

Επομένως, η πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 31 *Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού* «1. Στις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού, οι οποίες και κατισχύουν.» τελεί υπό την επιφύλαξη της ανωτέρω παραδοχής, δηλαδή ότι τα ρυθμιζόμενα θέματα εμπίπτουν πράγματι σε αυτά που η ΕΥΑΘ δύναται να θεσπίσει.

Επίσης, προτείνεται η γενική παραπομπή στους κανόνες του ν. 4412/2016 (και όχι μόνο σε «διαδικασίες ανάθεσης»), ώστε να καλύπτει και ζητήματα για τα οποία δεν θεσπίζονται εναλλακτικοί κανόνες με τον Κανονισμό, όπως για παράδειγμα, αυτά των άρθρων 44 *Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών*, 49 *Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες*, 51 *περί συμβάσεων μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης και 52 περί σκοπιμότητας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.*

Ο Κανονισμός προβλέπει επίσης ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζει τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 1, 2 και 2Α του ν. 4412/2016, καθώς και τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού των περ. (β), (στ) και (θ) της παρ. 4 του άρθρου 73 ν. 4412/2016. Επίσης, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στα έγγραφα της σύμβασης, σε συμφωνία με τις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και τις κατευθύνσεις του άρθρου 18 του παρόντος Κανονισμού¹³.

Γ. Γενικές παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων

Βάσει των ανωτέρω, ο έλεγχος των διατάξεων του προτεινόμενου Κανονισμού αποσκοπεί, καταρχήν, στον έλεγχο της συμβατότητάς του με τις αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, με την έννοια του άρθρου 253 Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), οι οποίες δεσμεύουν τους αναθέτοντες φορείς ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας των υπό σύναψη συμβάσεων και σε κάθε περίπτωση στη δημιουργία ενός σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου για τις συμβάσεις της ΕΥΑΘ και θα περιέχει σαφείς κανόνες οι οποίοι δεν θα καθιστούν δυσχερή την εφαρμογή και τον έλεγχό τους.

Επισημαίνεται, ότι οι ως άνω αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων και να δημοσιοποιούνται οι όροι ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, ώστε οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να γνωρίζουν επακριβώς τις απαιτήσεις της διαδικασίας και να διαμορφώνουν αναλόγως την προσφορά τους βάσει της οποίας θα εκτελεστεί η σύμβαση, εφόσον αναδειχθούν ανάδοχοι. Το δε περιεχόμενο του Κανονισμού απευθύνεται και στα στελέχη του αναθέτοντος φορέα και ιδίως: (α) στους συντάκτες των εγγράφων της σύμβασης και των συμβατικών τευχών, προκειμένου κατά τη διαμόρφωσή τους και την εξειδίκευση των ειδικών όρων κάθε σύμβασης, να λαμβάνουν υπόψη τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές και (β) στα μέλη των συλλογικών οργάνων που επιλαμβάνονται καθηκόντων αξιολόγησης προσφορών-αιτήσεων συμμετοχής και παραλαβής-παρακολούθησης των συμβάσεων της ΕΥΑΘ.

Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμη αρχικά η γνήσια παραπομπή στις διατάξεις του ν. 4412/2016, με την έννοια ότι κάθε παραπομπή του παρόντος Κανονισμού στις διατάξεις του νόμου να νοείται ως παραπομπή στους κανόνες, όπως τροποποιούνται κάθε φορά και ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Επιπλέον, η δυνατότητα παρέκκλισης, δυνάμει της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 222 του νόμου, παρέχεται με την έννοια ότι θεσπίζονται αντίστοιχοι-εναλλακτικοί κανόνες με την έγκριση του οικείου

¹³ Σύμφωνα με το άρθρο 305 Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ): «1. Οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτή διαδικασία, σε κλειστή διαδικασία, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο, σε σύμπραξη καινοτομίας ή σε απευθείας ανάθεση, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 73, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προαναφερόμενο άρθρο. Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 περί λόγων αποκλεισμού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στα άρθρα 75 έως 77, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό, ιδιαίτερα όσον αφορά στα όρια για τις απαιτήσεις που αφορούν τους ετήσιους κύκλους εργασιών.»

Κανονισμού, και, ως εκ τούτου, δεν είναι ορθό να υιοθετούνται παρεκκλίσεις το πρώτον με τα έγγραφα της σύμβασης.

Στο σημείο αυτό επαναλαμβάνεται η ερμηνευτική προσέγγιση της Αρχής, ότι όπου ελλείπει ρητή και σαφής ρύθμιση στον Κανονισμό, με την οποία να προβλέπεται παρέκκλιση από τις εθνικές διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων (εξυπακούεται όχι από τις διατάξεις του δικαίου των Οδηγιών), πρέπει να γίνει δεκτό ερμηνευτικά ότι εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν.4412/2016, στον βαθμό που αυτές είναι συμβατές με τη φύση και τη λειτουργία των κανόνων που θεσπίζονται με τον εν λόγω Κανονισμό.

Τέλος, δεδομένου ότι για τις συμβάσεις άνω των ορίων υποβλήθηκε ταυτόχρονα με το παρόν, αίτημα για την παροχή σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, σκόπιμο είναι, στο πρώτο άρθρο του παρόντος Κανονισμού και συγκεκριμένα στην πρώτη παράγραφο αυτού, όπου αναφέρεται ότι *‘για τις λοιπές διαδικασίες ανάθεσης των ως άνω συμβάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν’*, να προστεθεί η φράση *«καθώς και οι εγκεκριμένοι Κανονισμοί της Εταιρείας που θεσπίζουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εναλλακτικούς κανόνες ανάθεσης»*.

Δ. Ως προς την επιλογή των διαδικασιών βάσει της εκτιμώμενης αξίας των υπό σύναψη συμβάσεων και τα όρια της απευθείας ανάθεσης:

1) Τα κατώτατα όρια του άρθρου 235 (Βιβλίο II) του ν. 4412/2016, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2496 της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2023 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ Σειρά L της 16ης.11.2023) που εφαρμόζονται για τη διετία 1.1.2024-31.12.2025 είναι τα ακόλουθα:

Αντικείμενο Σύμβασης	Κατώτατο όριο χωρίς ΦΠΑ
Συμβάσεις έργων	5.538.000 €
Συμβάσεις προμηθειών	443.000 €
Συμβάσεις υπηρεσιών	443.000 €
Διαγωνισμοί μελετών	443.000 €
Συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α .	1.000.000 €

2) Σύμφωνα με τον πίνακα *‘Επιλογή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης ανάλογα με την εκτιμώμενη αξία σύμβασης’*, ο οποίος επισυνάπτεται ως Παράρτημα II στην παρούσα, αλλά και την Έκθεση Τεκμηρίωσης της ΕΥΑΘ, με το υπό εξέταση Σχέδιο Κανονισμού προβλέπονται τα ακόλουθα:

- (i) Η **ανοικτή διαδικασία** (άρθρο 4) διενεργείται, καταρχήν υποχρεωτικά, για **συμβάσεις έργων** εκτιμώμενης αξίας ίσης ή ανώτερης των 900.000€ και για συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών για συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ίσης ή ανώτερης των 400.000€.
- (ii) Η **κλειστή διαδικασία** (άρθρο 5) μπορεί να χρησιμοποιείται, ανεξαρτήτως αξίας, **για συμβάσεις έργων** με εκτιμώμενη αξία από 0 ευρώ και με περιορισμό του μέγιστου αριθμού των υποψηφίων ως εξής: έως πέντε (5) υποψήφιους, για έργα και **για συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών** που υπερβαίνουν την αξία των 300.000 € και 150.000 €, αντίστοιχα, και έως τρεις (3) υποψήφιους όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπολείπεται των παραπάνω ορίων.
- (iii) Ο **συνοπτικός διαγωνισμός** (άρθρο 6) προβλέπεται για **συμβάσεις έργων** εκτιμώμενης αξίας που υπολείπεται του ποσού των 900.000€ [δεν αναφέρεται ελάχιστο ποσό] και για

συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας που υπολείπεται του ποσού των 400.000€. [Στον συνοπτικό διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι οικονομικοί φορείς που πληρούν τα τιθέμενα με τα έγγραφα της σύμβασης κριτήρια και όρους. Επιπρόσθετα, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προσκαλεί για συμμετοχή στον συνοπτικό διαγωνισμό όσους επιθυμεί, κατά την κρίση της, εκ των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά].

- (iv) Η προσφυγή στη διαδικασία της **απευθείας ανάθεσης προβλέπεται τόσο για τις συμβάσεις έργων, όσο και για τις συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών**, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπολείπεται του ποσού των 400.000€, με τις εξής διακρίσεις: ως προς τις συμβάσεις έργων με αξία από 0€ έως 200.000€ υφίσταται η δυνατότητα πρόσκλησης ενός (1) μόνον οικονομικού φορέα, ενώ για συμβάσεις από 200.000€ έως 400.000€ πρόσκληση απευθύνεται υποχρεωτικά σε τουλάχιστον τρεις (3) υποψήφιους. Αντιστοίχως, ως προς τις συμβάσεις μελετών με αξία από 0€ έως 150.000€ υφίσταται η δυνατότητα πρόσκλησης ενός (1) μόνον υποψήφιου, ενώ για συμβάσεις από 150.000€ έως 400.000€ πρόσκληση απευθύνεται υποχρεωτικά σε τουλάχιστον τρεις (3) υποψήφιους. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά
- (v) Δίδεται, επίσης, η δυνατότητα στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να επιλέξει να αναθέσει συμβάσεις έργων και μελετών με τις διαδικασίες του ανταγωνιστικού διαλόγου και της διαπραγμάτευσης κατόπιν προηγούμενης δημοσίευσης διακήρυξης (αντί της ανοιχτής ή της κλειστής διαδικασίας ή του συνοπτικού διαγωνισμού) για όλες τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, ήτοι μέχρι το ποσό των 5.538.000€ για τις συμβάσεις έργων και το ποσό των 443.000€ για τις συμβάσεις μελετών (με βάση τα ισχύοντα όρια).
- (vi) Επιπρόσθετα, στο σχέδιο Κανονισμού οριοθετείται και η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, η οποία αφορά ομοίως σε όλες τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ανεξαρτήτως ποσού, εφόσον όμως πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 269 του ν. 4412/2016 περί προσφυγής στην ανωτέρω διαδικασία.

Στη συνοδευτική Έκθεση Τεκμηρίωσης των ανωτέρω επιλογών της ΕΥΑΘ, αναφέρεται : «1. Τα χρηματικά όρια των διαφόρων διαδικασιών που προβλέπει το σχέδιο Κανονισμού δεν τέθηκαν τυχαία ή ατάκτως, αλλά έχουν μία συστηματική λογική, εσωτερική ενότητα και αναλογική κλιμάκωση, λαμβάνοντας, βεβαίως, υπόψη και τα χρηματικά όρια της ενωσιακής νομοθεσίας, άνω των οποίων η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν μπορεί να αποκλίσει από τους κανόνες του Βιβλίου II του ν. 4412/2016, κατά την ανάθεση συμβάσεων. Τα προαναφερόμενα, δε, στοιχεία της συστηματικής λογικής και αναλογίας αποτελούν κατά την άποψή μας εκτιμητέους παράγοντες καλής νομοθέτησης, αφού δεν πρέπει να παροραθεί ότι με τον προτεινόμενο Κανονισμό η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. θα θέσει γενικούς και αφηρημένους κανόνες δικαίου. Κοινή, συνεπώς, συνισταμένη των τιθέμενων χρηματικών ορίων των επιμέρους διαδικασιών ανάθεσης αποτελεί η αναλογική απόκλισή τους από τα χρηματικά «κατώφλια» της Οδηγίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών ενόψει του βαθμού εξασφάλισης της διαφάνειας και του ευρύτερου ανταγωνισμού κατά την ανάθεση των σχετικών συμβάσεων αναλόγως της φύσης, της σπουδαιότητας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε επιμέρους διαδικασίας ανάθεσης. 2. Ωστόσο, δεν ηδύνατο να υποτιμηθεί και η ανάγκη της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για μεγαλύτερη, στο μέτρο του δυνατού, ευελιξία ανάθεσης σε περιπτώσεις που αυτό απαιτείται -ιδίως στις συμβάσεις ανάθεσης μελετών όπως θα εξηγήσουμε αναλυτικότερα- προς αποφυγή προβλημάτων για την εταιρεία. Αυτός, εξάλλου, είναι ένας από τους βασικούς διακηρυγμένους στόχους της σύνταξης των κανονισμών συμφώνως προς την τελεολογία του άρθρου 222 παρ. 7 ν. 4412/2016. 3. Και πράγματι, δύο είναι οι θεμελιώδεις κατευθύνσεις που ακολουθήθηκαν για την επιλογή των

συγκεκριμένων χρηματικών ορίων. Η πρώτη συνίσταται στην υποχρεωτική υιοθέτηση της ανοιχτής διαδικασίας για τις συμβάσεις μικρού προς μεσαίου (εν σχέσει με τα όρια της Οδηγίας) οικονομικού αντικειμένου, καθώς με την επιλογή της ανοιχτής διαδικασίας διασφαλίζεται κατά το μείζον η τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ευρύτερου δυνατού ανταγωνισμού για συμβάσεις αυξημένου προϋπολογισμού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού. Χαρακτηριστικά, ως προς τις συμβάσεις έργων το τεθέν όριο των 900.000€ εξασφαλίζει ότι οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που αγγίζει ή ξεπερνά το ένα εκατομμύριο ευρώ, ήτοι η συντριπτική πλειοψηφία των έργων που αναθέτει η εταιρεία μας, θα ανατίθενται με την πλέον διαφανή και ανοιχτή στον ανταγωνισμό διαγωνιστική διαδικασία. 4. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η συστηματική λογική διάρθρωσης του Κανονισμού διασφαλίζει ότι οι ανωτέρω συμβάσεις θα ανατίθενται οπωσδήποτε με διαδικασίες που προβλέπουν δημοσιότητα και ευρύτερη συμμετοχή οικονομικών φορέων παρέχοντας ταυτοχρόνως την απαραίτητη σε ορισμένες περιπτώσεις οικονομική διαπραγματευτική ευελιξία στην εταιρεία μας. Πρόκειται με λίγα λόγια για τη δυνατότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να επιλέξει αντί της ανοιχτής διαδικασίας την ανάθεση σύμβασης έργου ή μελέτης μέσω ανταγωνιστικού διαλόγου ή διαπραγμάτευσης κατόπιν προηγούμενης δημοσίευσης προκήρυξης. 5. Η δεύτερη, εξίσου σημαντική κατεύθυνση, του Κανονισμού συνίσταται στην εύλογη και ισόρροπη οριοθέτηση των διαδικασιών που παρέχουν με την μέγιστη δυνατή ευελιξία και ταχύτητα στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., υποβαθμίζοντας, ωστόσο, σε κάποιον βαθμό τον ανταγωνισμό, ήτοι τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης και τη διαδικασία απευθείας ανάθεσης. Καταρχάς, στο σχέδιο Κανονισμού η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση επιτρέπεται μεν για όλες τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, εφόσον όμως πληρούνται οι αυστηρές ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 269 ν. 4412/2016. Αντιστοίχως, τα χρηματικά όρια για τη δυνατότητα της εταιρείας μας να προσφύγει σε απευθείας ανάθεση έχουν ορισθεί τόσο για τις συμβάσεις έργων και όσο και τις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών στο ποσό των 400.000€. Στην πραγματικότητα, όμως, η πλέον κρίσιμη επιλογή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία κατά τη γνώμη μας δεν πρέπει επ' ουδενί να παροραθεί, είναι η εξής: Απουσία ανταγωνισμού υφίσταται μόνον για τις συμβάσεις έργων εκτιμώμενης αξίας μέχρι το ποσό των 200.000€ και τις συμβάσεις μελετών μέχρι το ποσό των 150.000€, για τις οποίες η εταιρεία μας δύναται να απευθύνει πρόσκληση σε έναν (1) μόνον οικονομικό φορέα. Αντιθέτως, για τις συμβάσεις έργων από 200.000€ έως 400.000€ και για τις συμβάσεις μελετών από 150.000€ έως 400.000€ η ανάθεση λαμβάνει χώρα μέσω της, οπωσδήποτε ανταγωνιστικής, διαδικασίας πρόσκλησης τουλάχιστον τριών (3) οικονομικών φορέων, η οποία (διαδικασία) περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία εχέγγυα δημοσιότητας (ήτοι ανάρτηση όλων των εγγράφων της διαδικασίας στο ΚΗΜΔΗΣ και χρήση του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ για την διεξαγωγή της). 6. Έτσι, κατά την άποψή μας εξασφαλίζεται η επιδιωκόμενη «χρυσή τομή» μεταξύ, από τη μια, διαφάνειας, δημοσιότητας και ανταγωνισμού και, από την άλλη, ευελιξίας, ταχύτητας και αποτελεσματικότητας. Και ναι μεν ως προς τις συμβάσεις μελετών, το όριο των 400.000€ για την δυνατότητα προσφυγής σε απευθείας ανάθεση -ακόμη και με την αυξημένη δημοσιότητα και ανταγωνιστικότητα που πράγματι προσλαμβάνει η εν λόγω διαδικασία για συμβάσεις άνω των 150.000€ - απέχει πράγματι λίγο μόνο από το αντίστοιχο «κατώφλι» της Οδηγίας, αλλά η επιλογή αυτή δικαιολογείται τόσο από τη φύση των συγκεκριμένων συμβάσεων όσο και από τις ιδιαιτερότητες των συμβάσεων μελετών που αναθέτει η εταιρεία μας σε σύγκριση με τις αντίστοιχες συμβάσεις που αναθέτουν οι λοιποί Αναθέτοντες Φορείς και Αναθέτουσες Αρχές. Ειδικότερα: α) Σε γενικό επίπεδο, οι μελέτες, είτε συνδέονται με τον χωρικό σχεδιασμό (βλ., ενδεικτικά, Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Μελέτες, Πολεοδομικές και Ρυμοτομικές Μελέτες κ.λπ.), οπότε είναι αυθύπαρκτες χωρίς να ακολουθούνται από συγκεκριμένο τεχνικό έργο, είτε συνδέονται με την εκτέλεση κάποιου έργου (π.χ. Αρχιτεκτονικές Μελέτες Κτιριακών Έργων, Στατικές Μελέτες, Η/Μ Μελέτες, Μελέτες Υδραυλικών Έργων κ.λπ.) και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του τελευταίου. Οι μελέτες εκπονούνται καταρχήν από την ίδια την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα, εφόσον διαθέτει το απαιτούμενο κατάλληλο τεχνικό προσωπικό, και σε αντίθετη περίπτωση

ανατίθενται σε ιδιώτες μελετητές/εταιρείες μελετών που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και μελετητικά πτυχία. β) Ειδικά όσον αφορά την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., κατά τη λειτουργία και συμφώνως με τις αρμοδιότητες της στον πολύ απαιτητικό κι ευαίσθητο κοινωνικά, τομέα του ύδατος, η ανάγκη εκπόνησης μελετών ανακύπτει αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο κατασκευής έργων ύδρευσης, αποχέτευσης (ενδεικτικά αναφέρουμε την κατασκευή/αντικατάσταση ή έκτακτη επισκευή ή/και συντήρηση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, την κατασκευή ή αναβάθμιση ή επισκευή εγκαταστάσεων καθαρισμού ύδατος ή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων κ.λπ.). Σημειώνουμε ότι ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός έργων που δημοπρατούνται κάθε χρόνο από την εταιρεία ανέρχεται περίπου στο ποσό των 13,87 εκ. € (χωρίς τον ΦΠΑ). Προαπαιτούμενο για την δημοπράτηση των εν λόγω έργων είναι η ύπαρξη των μελετών, βάσει των οποίων αυτά θα εκτελεστούν. Η εκπόνηση των μελετών αποτελεί δηλαδή, άμεση ανάγκη και απαραίτητο προστάδιο της διαδικασίας ωρίμανσης των αντίστοιχων έργων που δημοπρατεί η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Η ωρίμανση, άλλωστε, ενός έργου αποτελεί μία πολύπλοκη και χρονοβόρα συνήθως διαδικασία που ξεκινά από την απόφαση για την κατασκευή του και καταλήγει στη διαδικασία της δημοπράτησης. Με τον όρο τούτο, εννοούμε τη συνολική περίοδο προπαρασκευής ενός έργου, που καλύπτει χρονικά όλο το φάσμα σχεδιασμού, μελετών, ερευνών, αδειοδοτήσεων κ.λπ. Με βάση τη διαρκή ανάπτυξη και διεύρυνση της ΕΥΑΘ ΑΕ και το τεχνικό προσωπικό που απασχολεί, πολλές μελέτες έργων της εταιρείας λόγω του συχνά πολύπλοκου και σύνθετου αντικειμένου τους, αλλά και της ανάγκης άμεσης εκπόνησής τους, δεν μπορούν να εκπονηθούν από την ίδια την εταιρεία και ανατίθενται σε ιδιώτες οικονομικούς φορείς».

Επιπρόσθετα, η ΕΥΑΘ αναφέρει ότι: «α) Από την έως τώρα πορεία των έργων της εταιρείας μας έχουν εξαχθεί ορισμένα βασικά συμπεράσματα σχετικά με τα προβλήματα που έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης και ολοκλήρωσής τους. Ένα από τα συνηθέστερα προβλήματα και δυσλειτουργίες που παρατηρούνται κατά τη διαδικασία της ωρίμανσης των έργων είναι οι χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες κατάρτισης των απαιτούμενων μελετών (ή/και προμελετών), για τις οποίες απαιτούνται χρόνοι που συχνά δεν επιτρέπουν την έγκαιρη, υλοποίηση των επιδιωκόμενων τεχνικών έργων τα οποία προκύπτουν λόγω της γήρανσης των υλικών κι εγκαταστάσεων αλλά και εκτάκτων αναγκών όπως σοβαρές βλάβες και πάσης φύσεως φυσικές ή άλλες καταστροφές σε δίκτυα κι εγκαταστάσεις της εταιρείας, απαιτήσεις και ανάγκες δήμων και πολιτών, απρόβλεπτα γεγονότα όπως μεγάλες νεροποντές, ενεργειακή κρίση, κλοπές κλπ. Μάλιστα, πολλά από τα έργα που έχει υλοποιήσει ως τώρα η εταιρεία και αρκετά από όσα σκοπεύει στο προσεχές διάστημα να δημοπρατήσει, συγχρηματοδοτούνται από πόρους των διαρθρωτικών και περιφερειακών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι το ΕΣΠΑ 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ως εκ τούτου, η τήρηση των οριζόμενων κάθε φορά χρονοδιαγραμμάτων αποκτά κεφαλαιώδη σημασία τόσο για την έγκαιρη ένταξη των σχετικών έργων στα αντίστοιχα προγράμματα όσο και, εν τέλει, για την υλοποίησή τους, καθώς τυχόν υπέρβαση των τιθέμενων χρονικών ορίων οδηγεί σε απώλεια ή ανάκληση της χρηματοδότησης, β) Δοθέντων τούτων, κεντρική επιλογή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., κατά τη θέσπιση των χρηματικών ορίων απευθείας ανάθεσης έργων και μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, αποτελεί η «εμπροσθοβαρής» επιδίωξη της μέγιστης δυνατής ταχύτητας και ευελιξίας. Αναγνωρίζοντας, λοιπόν, ότι οι συμβάσεις έργων έχουν το υψηλότερο οικονομικό διακύβευμα επιλέξαμε να επιφυλάξουμε ως προς την ανάθεσή τους τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια και τον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό. Έτσι, περιορίσαμε το όριο της απευθείας ανάθεσης (και άρα την ευελιξία και την ταχύτητα μιας τέτοιας διαδικασίας) στο ύψος των 900.000€, ήτοι σε επίπεδο κάτω από το υπό-πενταπλάσιο του χρηματικού ορίου της Οδηγίας (5.538.000€). Με άλλα λόγια, επιλογή της εταιρείας μας είναι η συντριπτική πλειοψηφία των δημοσίων συμβάσεων έργων του Κανονισμού να ανατίθενται με ανοικτές ανταγωνιστικές διαδικασίες. Αντιστοίχως, όμως, επιλέξαμε να διατηρήσουμε τη δυνατότητα επίτευξης της μέγιστης δυνατής ταχύτητας και ευελιξίας (μέσω απευθείας αναθέσεων) στο προπαρασκευαστικό στάδιο εκτέλεσης ενός έργου, ήτοι κατά την ανάθεση των μελετών που αποτελούν

προϋπόθεση υλοποίησης των σχετικών έργων. Στις συμβάσεις αυτές, μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. επιδιώκει πράγματι να διατηρεί αυξημένο βαθμό διακριτικής ευχέρειας προσφυγής σε διαδικασίες απευθείας ανάθεσης, ούτως ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει εγκαίρως τις τυχόν καθυστερήσεις που, όπως έχει αποδειχθεί από την έως σήμερα εμπειρία μας, συχνά ανακύπτουν. Όπως γίνεται, εξάλλου, εύκολα κατανοητό οι διαδικασίες απευθείας ανάθεσης σπανίως γίνονται αντικείμενο προδικαστικών προσφυγών και δικαστικών διενέξεων κατά το προσυμβατικό στάδιο, σε αντίθεση με τις ανοιχτές διαδικασίες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται στην καθυστέρηση ανάθεσης των συμβάσεων μελετών και συνακόλουθα στην ολοκλήρωσή τους, στην ανάθεση των σχετικών έργων και στην ολοκλήρωση των τελευταίων, γ) Άλλωστε, και τούτη ακόμη η επιλογή δεν οδηγεί άνευ ετέρου στην εξάλειψη του ανταγωνισμού. Και τούτο, διότι -ως ήδη προελέχθη- απουσία ανταγωνισμού υφίσταται μόνον για τις συμβάσεις μελετών και συναφών υπηρεσιών μέχρι το ποσό των 150.000€, για τις οποίες η εταιρεία μας δύναται, βάσει του σχεδίου Κανονισμού, να απευθύνει πρόσκληση σε έναν (1) μόνον οικονομικό φορέα, ενώ, αντιθέτως, για τις συμβάσεις μελετών από 150.000€ έως 400.000€ η τυχόν διαδικασία απευθείας ανάθεσης περιλαμβάνει οπωσδήποτε την αναζήτηση προσφοράς από τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικούς φορείς, συνεπώς η σχετική σύμβαση είναι, περιορισμένα μιν, αλλά εντούτοις πράγματι ανοιχτή στον ανταγωνισμό. Και το ανωτέρω όμως χρηματικό όριο των 150.000€ είναι σχεδόν υπο-τριπλάσιο του αντίστοιχου ορίου της Οδηγίας (443.000€). Τέλος, ως μην παροραθεί ότι στις διαδικασίες απευθείας ανάθεσης προβλέπεται, βάσει του σχεδίου Κανονισμού, και η χρήση του ΚΗΜΔΗΣ και του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, με όλα τα εχέγγυα διαφάνειας, ακεραιότητας και ίσης μεταχείρισης που τα πληροφοριακά αυτά συστήματα εξασφαλίζουν και δ) Συμπερασματικά, λοιπόν, ενόψει και του (συγκριτικά με τις συμβάσεις έργων) χαμηλού οικονομικού αντικείμενου των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, εκτιμούμε ότι η θέσπιση δυνατότητας προσφυγής σε διαδικασίες απευθείας ανάθεσεων στο ύψος των 400.000€ -με τις διακρίσεις και τη ratio που προαναφέραμε- δεν θαίνει πέραν των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας που μας επιφυλάσσει το άρθρο 222 παρ. 7 ν. 4412/2016 και οι γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων».

Ως προς τις ανωτέρω επιλογές παρατηρούνται τα εξής, ιδίως ως προς τα όρια της απευθείας ανάθεσης και του συνοπτικού διαγωνισμού:

Όπως ήδη τέθηκε υπόψη της ΕΥΑΘ στο πλαίσιο των συναντήσεων εργασίας κατά την επεξεργασία του αρχικού σχεδίου Κανονισμού, οι επιλογές της εξετάζονται υπό το πρίσμα των γενικών αρχών που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων Άρθρο 253 «Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)»¹⁴, ήτοι ιδίως των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διακρίσεων και της απαγόρευσης τεχνητού περιορισμού του ανταγωνισμού. Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι το ως άνω άρθρο 253 δεν περιλαμβάνεται στους κανόνες που η ΕΥΑΘ δύναται να μην εφαρμόσει δυνάμει του άρθρου 222 παρ. 7, απεναντίας, λόγω του επιχειρούμενου πολλαπλασιασμού των ορίων της απευθείας ανάθεσης και του συνοπτικού διαγωνισμού, σε σχέση με

¹⁴ Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου: «Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της προστασίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.».

τη στρατηγική επιλογή του εθνικού νομοθέτη, οδηγεί σε κάμψη του ανταγωνισμού και βαίνει πέραν των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της ΕΥΑΘ, όπως θα εκτεθεί αναλυτικά στη συνέχεια.

Ειδικότερα, από την αιτιολογία που παρατίθεται στην ως άνω Έκθεση Τεκμηρίωσης, ιδίως περί «εμπροσθοβαρούς» επιδίωξης της μέγιστης δυνατής ταχύτητας και ευελιξίας, παραβλέπεται το σοβαρό ενδεχόμενο, η κάμψη του ανταγωνισμού να αποβεί τελικώς σε βάρος του ζητούμενου που είναι και ο εντοπισμός της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, κατόπιν αντικειμενικής σύγκρισης προσφορών. Άλλωστε, παρόλο που προφανώς απαιτείται σχετική ευελιξία κατά τις διαδικασίες ανάθεσης που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υπό εξέταση Κανονισμού, προς διασφάλιση της αδιάλειπτης παροχής των εκ μέρους της ΕΥΑΘ παρεχόμενων υπηρεσιών και χάριν εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, δεν δύναται να παραγνωρισθεί ότι σημαντική πτυχή του τελευταίου, αποτελεί και η εξασφάλιση της νομιμότητας και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας ανάθεσης¹⁵.

Εν προκειμένω, ο επιδιωκόμενος σκοπός της ταχείας διαδικασίας σύναψης θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της σύντμησης των σχετικών προθεσμιών –βλ. τη δυνατότητα επισπευσμένης διαδικασίας λόγω επείγουσας ανάγκης, ή/και με τη χρήση εργαλείων όπως η συμφωνία-πλαίσιο ή το σύστημα προεπιλογής.

Η αναφορά της ΕΥΑΘ «ότι στις διαδικασίες απευθείας ανάθεσης προβλέπεται..... και η χρήση του ΚΗΜΔΗΣ και του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, με όλα τα εχέγγυα διαφάνειας, ακεραιότητας και ίσης μεταχείρισης που τα πληροφοριακά αυτά συστήματα εξασφαλίζουν», δεν αιτιολογεί τις υιοθετούμενες αποκλίνουσες επιλογές, καθόσον από το υποβληθέν σχέδιο δεν προκύπτει ότι, έστω, υφίσταται υποχρέωση αυτής να εξετάσει τυχόν αυτοκλήτως υποβληθείσες προσφορές (πρβλ. ΣτΕ 1987/2021 σκ.16), με στόχο την ανάπτυξη ανταγωνισμού, αλλά απαγορεύεται ρητά (βλ. παρ. 9 αρ. 8 του σχεδίου Κανονισμού περί απευθείας ανάθεσης). Ακόμη δε και στην περίπτωση του συνοπτικού διαγωνισμού, όπου δεν απαγορεύεται ρητά η εξέταση των αυτοκλήτως υποβληθεισών προσφορών, τύποις μόνον επιτρέπεται, καθόσον, με τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής προσφοράς, όπως ομοίως θα αναλυθεί στη συνέχεια, δύναται βασίμως να υποστηριχθεί ότι καθίσταται ανέφικτη ή εξαιρετικά δυσχερής η εκ μέρους μη προσκληθέντος οικονομικού φορέα κατάθεση προσφοράς. Όσον αφορά τους προσκληθέντες υποψηφίους δεν προκύπτει με ποιο τρόπο θα μπορέσουν να προετοιμάσουν, εντός των άκρως περιοριστικών χρονικών προθεσμιών, ρεαλιστικές προσφορές.

Επισημαίνεται, ότι δεν προβλέπεται ανάρτηση της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ (ηλεκτρονικός τόπος που επισκέπτονται οι δραστηριοποιούμενοι στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου Κανονισμού), ενώ περαιτέρω, στον συνοπτικό διαγωνισμό υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι «Σε περίπτωση που υποβληθεί μία μόνο προσφορά, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και η ανάθεση της σύμβασης», δηλαδή δύναται βασίμως να υποστηριχθεί ότι ουσιαστικά πρόκειται ομοίως για διαδικασία απευθείας ανάθεσης και για τον λόγο αυτό η ΕΥΑΘ καθορίζει τον μέγιστο και όχι τον ελάχιστο αριθμό των οικονομικών φορέων που δύνανται να προσκληθούν. Ως εκ τούτου, και στον συνοπτικό διαγωνισμό δεν κωλύεται να καλέσει έναν οικονομικό φορέα.

Επιπλέον, στην απευθείας ανάθεση ο αναθέτων φορέας δεν δημοσιεύει πρόσκληση υποβολής προσφορών, αλλά απευθύνεται σε μία ή περισσότερες εταιρείες, ζητώντας τους να υποβάλουν προσφορά. Εξ ορισμού, η προσέγγιση αυτή περιορίζει τον ανταγωνισμό¹⁶ και αυτό γιατί, στην περίπτωση που η πρόσκληση απευθύνεται σε έναν μόνο οικονομικό φορέα, προφανώς δεν

¹⁵ Βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ Α 379/2021 σκ. 9.

¹⁶ Βλ. για παράδειγμα Ειδική έκθεση 28/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου «Δημόσιες συμβάσεις στην ΕΕ Λιγότερος ανταγωνισμός στις συμβάσεις έργων, αγαθών και υπηρεσιών τη δεκαετία μέχρι το 2021».

αναπτύσσεται ανταγωνισμός, στη δε περίπτωση που απευθύνεται σε τρεις, αυτό, ομοίως χωρεί κατά την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της εταιρείας.

Σχετικά με την αναφορά της ΕΥΑΘ « ότι ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός έργων που δημοπρατούνται κάθε χρόνο από την εταιρεία ανέρχεται περίπου στο ποσό των 13,87 εκ. € (χωρίς τον ΦΠΑ)», προσκομίστηκαν μεν σχετικά στοιχεία στην Έκθεση τεκμηρίωσης που αφορούν στα έτη «2014 έως σήμερα», πλην, όμως, από τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προκύπτει με σαφήνεια ο τρόπος εξαγωγής του ως άνω ποσού.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τα αναρτηθέντα στον επίσημο ηλεκτρονικό τόπο, <https://portal.eprocurement.gov.gr/portal/files/tableu/KHMDHS.html>, που βασίζονται στα στοιχεία που καταχωρούνται από τους ίδιους τους αναθέτοντες φορείς στο ΚΗΜΔΗΣ, κατόπιν επεξεργασίας εκ μέρους της Γενικής Δ/σης Δημοσίων Συμβάσεων της ΓΓΕ, προκύπτει ότι η ΕΥΑΘ περιλαμβάνεται στους «**TOP Φορείς**» (τελευταία ενημέρωση 27.05.2024) και συγκεκριμένα έχει αναθέσει το 2024, 12 Συμβάσεις Έργων, Συνολικής Αξίας: 10.770.560 €, δηλαδή ο μέσος προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε **897.546,7€**. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 του Σχεδίου Κανονισμού το ανώτατο όριο του συνοπτικού διαγωνισμού για τα έργα ανέρχεται στις 900.000€. Απεναντίας, όσον αφορά τις μελέτες δεν προκύπτει ότι έχουν συναφθεί σχετικές συμβάσεις εντός του 2024.

Η ανάπτυξη ανταγωνισμού και η διαφάνεια στις διαδικασίες ανάθεσης είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των διαδικασιών και των αποφάσεων, αλλά και για τη διασφάλιση της λογοδοσίας των φορέων λήψης αποφάσεων. Έτσι, η αντικειμενική ακεραιότητα της διαδικασίας πλήττεται σε κάθε περίπτωση που οι πρακτικές που εφαρμόζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας μπορούν να δημιουργήσουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία των εμπλεκόμενων στη διαδικασία προσώπων, τη διαφάνεια και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση¹⁷. Επισημαίνεται, επίσης, ότι, παρόλο που κατά το άρθρο 305 του ν. 4412/2016, οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να μην εφαρμόζουν τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού του αρ.73 παρ. 4 του εν λόγω νόμου, στον υπό εξέταση Κανονισμό περιλήφθηκαν όλοι, πλην των σχετικών με τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και περί επηρεασμού με αθέμιτο τρόπο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων (περ. γ), ε), η) αντίστοιχα, καθώς και η περ. στ) περί εκ προθέσεως παροχής ψευδών δηλώσεων]. Εν προκειμένω κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ο εκπρόσωπος της ΕΥΑΘ ερωτηθείς για τον λόγο μη συμπερίληψης αυτών απάντησε ότι παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στη διαδικασία. Η μη συμπερίληψη, όμως, των οικείων λόγων αποκλεισμού στο σχέδιο Κανονισμού ενδέχεται να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει τα άκρα όρια της διακριτικής ευχέρειας η ΕΥΑΘ.

Επομένως, προκειμένου να μην εγείρονται υπόνοιες χαριστικών συμβάσεων, η έλλειψη ανταγωνισμού πρέπει να αντισταθμίζεται με εγγυήσεις διαφάνειας αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής του αναδόχου, τα οποία πρέπει να είναι προκαθορισμένα και συνεπώς επαληθεύσιμα. Η ανάγκη αυτή καθίσταται επιτακτικότερη όταν παρατηρείται συστηματική επιλογή του/των ίδιου-ων υποψηφίου/ων-προσφέροντος/όντων. Στο υποβληθέν σχέδιο Κανονισμού δεν προκύπτει ότι η επιλογή των αναδόχων γίνεται βάσει έρευνας αγοράς ή βάσει άλλων κριτηρίων τα οποία είναι προκαθορισμένα και διαφανή (για παράδειγμα μητρώο οικονομικών φορέων ή/και σύστημα προεπιλογής). Εξάλλου, ακόμη και αν η πρόσκληση απευθύνεται σε περισσότερους οικονομικούς φορείς, για παράδειγμα τρεις (3), δεν σημαίνει ότι δεν θίγεται ο ανταγωνισμός, καθώς είναι ευνόητο ότι αναλόγως των συνθηκών της

¹⁷ Βλ. υπ' αριθμ. 4/2023 Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου

<https://www.elsyn.gr/sites/default/files/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%93%CE%A7%CE%9F%CE%A5%204%20%CE%91%CE%A0%CE%95%CE%A5%CE%98%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A3.pdf>

αγοράς, είναι πολύ πιθανόν να αποκλείεται πλήθος οικονομικών φορέων που είναι πράγματι σε θέση να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά.

Περαιτέρω, μόνη η ταχύτητα που ενδεχομένως επιτυγχάνεται κατά την απευθείας ανάθεση σύμβασης, δεν δικαιολογεί τη συλλήβδην προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία (πρβλ. ΔΕΦΠ 178/2022), ακόμη και για ποσά «υποπενταπλάσια του ορίου των οδηγιών», όπως ισχυρίζεται η ΕΥΑΘ για τα έργα, πλην όμως, αφενός σημαντικού προϋπολογισμού, αφετέρου, 15πλάσια της στρατηγικής επιλογής του εθνικού νομοθέτη. Για τις δε μελέτες, δεν γίνεται σχετική αναφορά περί περιορισμού του ορίου της ότι απευθείας ανάθεσης, για τον λόγο ότι το προβλεπόμενο όριο εξικνείται σχεδόν έως το κατώτατο ενωσιακό.

Ειδικότερα, και για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, πρέπει να ληφθεί υπόψη η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η σύναψη συμβάσεων που, λαμβανομένης υπόψη της αξίας τους, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, υπόκεινται, παρά ταύτα, στους θεμελιώδεις κανόνες και στις γενικές αρχές της Συνθήκης ΛΕΕ, ιδίως στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας καθώς και στην απορρέουσα εξ αυτών υποχρέωση διαφάνειας, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβάσεις αυτές εμφανίζουν βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον βάσει ορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008, SECAP και Santorso, C-147/06 και C-148/06, EU:C:2008:277, σκέψεις 20 και 21, της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Azienda sanitaria locale n. 5 «Spezzino» κ.λπ., C-113/13, EU:C:2014:2440, σκέψεις 45 και 46, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Generali-Providencia Biztosító, C-470/13, EU:C:2014:2469, σκέψη 32, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 16).

Όσον αφορά τα αντικειμενικά κριτήρια που μπορούν να υποδηλώνουν την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τέτοια κριτήρια μπορούν να είναι, μεταξύ άλλων, η σημαντική αξία της επίμαχης σύμβασης, σε συνδυασμό με τον τόπο εκτέλεσης των εργασιών ή ακόμη τα τεχνικά χαρακτηριστικά της σύμβασης και τα ειδικά χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη καταγγελιών που υπέβαλαν επιχειρηματίες εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση της εξακρίβωσης ότι οι καταγγελίες αυτές είναι πραγματικές και όχι πλασματικές (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008, SECAP και Santorso, C-147/06 και C-148/06, EU:C:2008:277, σκέψη 31, καθώς και απόφαση της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 20 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Σχετικά με την αναφορά της ΕΥΑΘ, ότι αρκετά από τα έργα που σκοπεύει να δημοπρατήσει προσεχώς «συγχρηματοδοτούνται από πόρους των διαρθρωτικών και περιφερειακών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι το ΕΣΠΑ 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», υπενθυμίζεται ότι ειδικά στην περίπτωση, πέραν της αναγκαίας θεμιτής ευελιξίας, πρέπει να προβλέπονται και αυξημένα εχέγγυα διαφάνειας, προκειμένου να αποτραπεί ενδεχόμενος κίνδυνος επιστροφής της χρηματοδότησης, προς βλάβη του δημοσίου συμφέροντος.

Καταληκτικά, τονίζεται ότι για όλους τους ανωτέρω λόγους, τα όρια της απευθείας ανάθεσης, τόσο για τα έργα, όσο και ιδίως για τις συμβάσεις μελετών, τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών τα οποία, άλλωστε, προσεγγίζουν τα κατώτατα ενωσιακά όρια, πρέπει να αναθεωρηθούν, ενώ, παράλληλα, για όλες τις συμβάσεις είναι σκόπιμο να δοθούν κατευθύνσεις ως προς τα αντικειμενικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων. Τέλος, δεδομένου ότι τα όρια της απευθείας ανάθεσης συμπίπτουν με αυτά του συνοπτικού διαγωνισμού, τουλάχιστον ως προς τις συμβάσεις μελετών, τεχνικών και

συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πρέπει να τεθούν κανόνες ως προς τα κριτήρια επιλογής της κάθε διαδικασίας.

Ε. Ως προς τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής και παραλαβής προσφορών:

Οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής προσφορών (από τη δημοσίευση διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ ή από την πρόσκληση) ρυθμίζονται ως εξής¹⁸:

- Ανοικτή διαδικασία: ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών (15) ημέρες και σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης, δεόντως τεκμηριωμένης, (5) ημέρες.
- Κλειστή διαδικασία: ελάχιστη προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής (10) ημέρες και σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης, δεόντως τεκμηριωμένης, (5) ημέρες και ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών (5) ημέρες.
- Συνοπτικός: ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών (3) ημέρες.
- Διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης: ελάχιστη προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής (5) ημέρες και ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών (5) ημέρες (ελλείψει συμφωνίας).
- Ανταγωνιστικός διάλογος: ελάχιστη προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής (10) ημέρες και ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών δεν ορίζεται.
- Σύμπραξη καινοτομίας: η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες η ΕΥΑΘ κάνει σύντμηση των προθεσμιών σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία. Είναι προφανές πως, μολονότι η επίσπευση των διαδικασιών είναι σημαντικός παράγων κατά τις διαδικασίες ανάθεσης, τίθεται εν αμφιβόλω εάν το τόσο περιορισμένο χρονικό διάστημα είναι επαρκές για τους οικονομικούς φορείς, προκειμένου να προετοιμάσουν και να καταθέσουν τις προσφορές τους χωρίς να θίγεται εν συνόλω η αποτελεσματικότητα των οικείων διαδικασιών.

Ειδικότερα, κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών ο αναθέτων φορέας λαμβάνει υπόψη, ιδίως, τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών. Τονίζεται, ότι η προθεσμία παραλαβής προσφορών πρέπει να είναι εύλογη και ανάλογη της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της σύμβασης, σε κάθε περίπτωση δε απαιτείται να δίδεται επαρκής χρόνος στην αγορά, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της προετοιμασίας της προσφοράς. Η απαίτηση αυτή, ως γενική κατεύθυνση προς τους εφαρμοστές του Κανονισμού κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης, αποτυπώνεται μεν ρητά στο κείμενο του Κανονισμού ως προς όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες (άρθρο 16), ωστόσο οι ως άνω τιθέμενες ελάχιστες προθεσμίες απαιτείται να συμβαδίζουν με την ανωτέρω γενική κατεύθυνση, ώστε οι οικονομικοί φορείς να έχουν τη δυνατότητα να προετοιμάζουν και να υποβάλλουν τις αιτήσεις συμμετοχής και τις προσφορές τους προσηκόντως και εγκαίρως. Επίσης, οι τιθέμενες προθεσμίες (και στην περίπτωση της επισπευσμένης διαδικασίας) πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ενδεχόμενο να ζητούνται πρόσθετες πληροφορίες και από τον οικονομικό φορέα και να παρέχονται αυτές οι πληροφορίες με ή χωρίς παράταση των προθεσμιών (βλ. παρ. 4 του άρθρου 16). **Σε κάθε περίπτωση τονίζεται, ότι επί συνοπτικού διαγωνισμού, η ελάχιστη**

¹⁸ Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ορίζεται για την ανοικτή διαδικασία στην παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος, για την κλειστή διαδικασία στην παρ. 4 του άρθρου 5, για τον συνοπτικό διαγωνισμό στην παρ. 3 του άρθρου 6, για τη διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην παρ. 3 του άρθρου 7, για τον ανταγωνιστικό διάλογο στην παρ. 1 του άρθρου 10 και για τη σύμπραξη καινοτομίας στην παρ. 1 του άρθρου 11.

προθεσμία παραλαβής προσφορών των (3) ημερών, κατά την κοινή αντίληψη, θεωρείται μη ρεαλιστική και ανεπαρκής για έναν ευλόγως ενημερωμένο και κανονικά επιμελή συμμετέχοντα, με κίνδυνο να υπονοηθεί ενδεχόμενη προηγούμενη εμπλοκή του στην εκπόνηση των οικείων απαιτήσεων.

Τέλος, η παρ. 4 του άρθρου 16, σύμφωνα με την οποία η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα και στον χρόνο που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο τέσσερις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών ή την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές, πρέπει να αναδιατυπωθεί, ώστε να συνάδει με τα άρθρα 289 Καθορισμός προθεσμιών (άρθρο 66 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και 297 Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (άρθρο 73 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) (βλ. και ανωτέρω την απαίτηση ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής των κοινών κανόνων άνω και κάτω των ορίων). Επομένως, η παράταση της προθεσμίας, είτε σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών, είτε όταν οι πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητούνται έγκαιρα από τον οικονομικό φορέα, δεν παρέχονται το αργότερο (4) ημέρες πριν την ορισθείσα καταληκτική προθεσμία, δεν πρέπει να προκύπτει ως ευχέρεια της ΕΥΑΘ, αλλά ως υποχρέωση, άλλως είναι ορατός ο κίνδυνος της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και της δημιουργίας διαφορών και αμφισβητήσεων κατά το προσυμβατικό στάδιο.

ΣΤ. Αναλυτικά ως προς το περιεχόμενο του υπό εξέταση σχεδίου Κανονισμού

Ως προς τα επιμέρους άρθρα του υπό εξέταση Κανονισμού παρατηρούνται, ανά προτεινόμενο άρθρο, τα εξής:

Άρθρο 4 – Ανοικτή διαδικασία Παρατηρείται ότι δεν αναφέρεται ελάχιστη εκτιμώμενη αξία σύμβασης και επομένως δεν συσχετίζεται κλιμακωτά με τις απευθείας αναθέσεις και τον συνοπτικό διαγωνισμό. Κρίνεται σκόπιμο να αφαιρεθεί η παρ. 5 του υπό εξέταση άρθρου: *‘5. Σε περίπτωση που υποβληθεί μία μόνο προσφορά, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και η ανάθεση της σύμβασης’,* ως αυτονόητος κανόνας, αλλά και για τον πρόσθετο λόγο ότι ισχύει και στις λοιπές διαδικασίες.

Άρθρο 5 – Κλειστή διαδικασία Σύμφωνα με τα προτεινόμενα στο παρόν άρθρο, η κλειστή διαδικασία μπορεί να επιλέγεται σε όλες τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ανεξαρτήτως ποσού.

Όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο ρυθμίζει περαιτέρω τη δυνατότητα περιορισμού του αριθμού των κατάλληλων υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά κατά το δεύτερο στάδιο [καταρχήν σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης έργου υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και της σύμβασης μελέτης τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προσκαλεί έως πέντε (5) υποψηφίους προς υποβολή προσφοράς, ενώ, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπολείπεται των παραπάνω ορίων, δύναται να προσκαλεί έως τρεις (3) υποψηφίους]. Η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται σε όλους τους αναθέτοντες φορείς υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 301 και της παρ. 2 του άρθρου 304¹⁹, επομένως η θέσπιση του

¹⁹ Άρθρο 265 Κλειστή διαδικασία (άρθρο 46 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) σε συνδυασμό με το άρθρο 304 Κριτήρια ποιοτικής επιλογής (άρθρο 78 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) [...] «2Εάν οι αναθέτοντες φορείς χρειάζεται να

κανόνα αυτού δεν συνδέεται με το άρθρο 222.7. Αρχικά προτείνεται η αναδιατύπωση της παρ. 2, προς αποφυγή τυχόν παρερμηνειών, με την έννοια ότι εάν κρίνεται σκόπιμο από την εταιρεία να αναφέρεται με τον Κανονισμό αριθμός υποψηφίων, να τίθεται ως κανόνας ο ελάχιστος αριθμός αυτών. Αντίθετα, ο μέγιστος αριθμός να προκύπτει με τα έγγραφα της σύμβασης, όπου ενδείκνυται. Ακολούθως, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του παρόντος άρθρου αναγράφεται ότι: '...ο αριθμός των επιλεγέντων υποψηφίων μπορεί να είναι, κατά την κρίση της ΕΥΑΘ, μικρότερος από αυτόν που αναγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο...', ήτοι μικρότερος των πέντε (5) και τριών (3) υποψηφίων αντίστοιχα, και επομένως φέρεται να αναιρείται ο αρχικός κανόνα της παρ. 2. Σε κάθε περίπτωση, για τον προσδιορισμό του αριθμού των επιλεγέντων υποψηφίων πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς ανταγωνισμού, προϋπόθεση που κρίνεται με βάση τις συγκεκριμένες περιστάσεις της κάθε διαδικασίας. Τέλος, προτείνεται στην παρ. 2 η ρητή παραπομπή και στο άρθρο 304 παρ. 2.

Ως προς τις ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής και προσφορών ισχύουν τα αναφερόμενα υπό (Ε).

Άρθρο 6 – Συνοπτικός διαγωνισμός Σύμφωνα με το υπό εξέταση άρθρο, μπορεί να διενεργείται για συμβάσεις έργων έως εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) ευρώ και για συμβάσεις μελετών με εκτιμώμενη αξία έως τετρακόσιες χιλιάδες (400.000 ευρώ). Η επιλογή της συγκεκριμένης διαδικασίας πρέπει να συσχετιστεί με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπου, ειδικά για τις μελέτες, τεχνικές και συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες, το αναφερόμενο οικονομικό όριο συμπίπτει (<400.000,0 ευρώ). Συνεπώς, ευλόγως ανακύπτει το ερώτημα για ποιο λόγο επιλέγεται ο συνοπτικός διαγωνισμός έναντι της απευθείας ανάθεσης, εφόσον δεν τίθενται επιπλέον κριτήρια για την επιλογή αυτή. Επίσης, για συμβάσεις έργων, πρέπει να διευκρινιστεί εάν ο συνοπτικός διαγωνισμός επιλέγεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας, ήτοι για συμβάσεις άνω των 400.000,0 ευρώ και μέχρι το όριο των 900.000,00 ευρώ. Τέλος, πρέπει να επανελεγχθεί η ελάχιστη τιθέμενη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών, η οποία ορίζεται σε τρεις (3) ημέρες από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ (βλ. παρατηρήσεις υπό (Ε)).

Άρθρο 7 – Διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης Στο εν λόγω άρθρο είναι σκόπιμη η ρητή παραπομπή στην παρ. 2 του άρθρου 304 του ν.4412/2016. Επίσης, ως προς την παρ. 5 σύμφωνα με την οποία 'Στις διαδικασίες του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται η συγκρότηση συλλογικού γνωμοδοτικού οργάνου (επιτροπής διαγωνισμού)', εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης' επισημαίνεται ότι δεδομένης της χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, η συγκρότηση συλλογικού γνωμοδοτικού οργάνου (Επιτροπής Διαγωνισμού) αποσκοπεί, εκτός από την αξιολόγηση των αρχικών και τελικών προσφορών, στην αποσφράγιση των αιτήσεων συμμετοχής και προσφορών (μέσω ΕΣΗΔΗΣ-βλ. και σχετική ΚΥΑ), καθώς και στη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων, η οποία, ενδεχομένως, απαιτεί εμπειρογνωμοσύνη. Ως προς τις ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής και προσφορών ισχύουν τα αναφερόμενα υπό (Ε).

Άρθρο 7Α – Διαπραγμάτευση χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης Σύμφωνα με την παρ. 3β. « Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παραλαμβάνει την προσφορά και το Δ.Σ. αποφαινεται για την αποδοχή της ή μη. Το

διασφαλίσουν μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεσή της, μπορούν, σε κλειστή διαδικασία ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας, να θεσπίσουν αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που αντανάκλουν την ανάγκη αυτή και επιτρέπουν στον αναθέτοντα φορέα να μειώσει τον αριθμό των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση.»

Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να ζητήσει τη βελτίωση της προσφοράς του οικονομικού φορέα χωρίς περιορισμούς». Η εν λόγω δυνατότητα βελτίωσης της προσφοράς, χωρίς περιορισμούς, πρέπει να επανεξεταστεί, όταν η πρόσκληση αποστέλλεται σε περισσότερους οικονομικούς φορείς. Επίσης, με βάση την παρ. 3δ του άρθρου η χρήση του ΕΣΗΔΗΣ είναι υποχρεωτική για τη διαδικασία διαπραγμάτευσης ανεξαρτήτως λόγου, ακόμη και αν αυτή περιορίζεται σε έναν συμμετέχοντα. Είναι σκόπιμο να εξεταστεί η υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 269^Α.

Άρθρο 8 – Απευθείας ανάθεση Όπως προαναφέρθηκε, το παρόν άρθρο πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τις παρατηρήσεις υπό (Δ), καθώς και με τον σχολιασμό του άρθρου 6 που αφορά τον 'Συνοπτικό διαγωνισμό'. Η εταιρεία συναρτά τον αριθμό των υποψήφιων οικονομικών φορέων που προσκαλούνται να υποβάλουν προσφορά με την εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων. Με βάση την αρχή της αναλογικότητας θα ήταν σκόπιμο να προκριθούν άλλες λύσεις που δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό, όπως για παράδειγμα, η χρήση της κλειστής ή της ανοικτής με συντόμευση προθεσμίας παραλαβής προσφορών λόγω επείγουσας ανάγκης ή/και του συνοπτικού διαγωνισμού, καθώς και η εισαγωγή μητρώου-συστήματος προεπιλογής, κατ' αναλογία του άρθρου 303 του νόμου. Μέτρα και εργαλεία, όπως ο έγκαιρος σχεδιασμός, η χρήση εργαλείων και τεχνικών, όπως η συμφωνία-πλαίσιο, δύναται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση καθυστερήσεων.

Σε κάθε περίπτωση για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, πρέπει να ληφθεί υπόψη η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η σύναψη συμβάσεων που, λαμβανομένης υπόψη της αξίας τους, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, εμφανίζουν ωστόσο βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον βάσει ορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων, υπόκεινται στους θεμελιώδεις κανόνες και στις γενικές αρχές της Συνθήκης ΛΕΕ, ιδίως στις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, καθώς και στην απορρέουσα εξ αυτών υποχρέωση διαφάνειας.

Οι κανόνες δημοσιότητας της διαδικασίας διαφέρουν, επίσης, σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 330) ως προς το ότι οι προσκλήσεις δεν παραμένουν υποχρεωτικά επί (5) εργάσιμες ημέρες στο ΚΗΜΔΗΣ πριν από την απόφαση ανάθεσης. Επίσης, δεν προβλέπεται ανάρτηση της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ. Στην παρ. 3 του παρόντος, προτείνεται να προστεθεί η φράση: '...με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια και τους όρους της πρόσκλησης για την υποβολή προσφοράς..'. Ως προς τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ προτείνεται η γνήσια παραπομπή στο άρθρο 258 του νόμου.

Άρθρο 9 – Συμβάσεις ήσσονος σημασίας Προτείνεται η παραπομπή στο άρθρο 327^Α του νόμου, αφού ο Κανονισμός δεν παρεκκλίνει από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 10 – Ανταγωνιστικός διάλογος Το άρθρο αυτό –πέραν της προθεσμίας παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής- δεν διαφοροποιείται από το άρθρο 267 *Ανταγωνιστικός διάλογος (άρθρο 48 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* του νόμου και για τον λόγο αυτό προτείνεται η γνήσια παραπομπή στο τελευταίο.

Άρθρο 11 – Σύμπραξη καινοτομίας Το άρθρο αυτό –πέραν της προθεσμίας παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής- δεν διαφοροποιείται από το άρθρο 268 *Σύμπραξη καινοτομίας (άρθρο 49 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* του νόμου και για τον λόγο αυτό προτείνεται η γνήσια παραπομπή στο τελευταίο.

Άρθρο 12 – Συμφωνίες-πλαίσιο Το άρθρο επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις του άρθρου 273 *Συμφωνίες-πλαίσιο (άρθρο 51 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* του νόμου-παραπέμποντας και στο τελευταίο. Ωστόσο, σε σχέση με το ως άνω άρθρο περιλαμβάνει πρόσθετη παράγραφο 3, στην οποία ορίζεται ότι: «*Η εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας-πλαίσιο μπορεί να είναι ίση με τη συμβατική αξία της, εφόσον αυτό ορίζεται στην οικεία Διακήρυξη. Στην περίπτωση αυτή, η τελική αμοιβή του Αναδόχου θα είναι το*

άρθροισμα του οικονομικού αντικειμένου όλων των επιμέρους συμβάσεων που θα συναφθούν εντός της συμφωνίας-πλαίσιο. Η συνολική αμοιβή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει την εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας-πλαίσιο.» Οι κανόνες του άρθρου 273 δεν περιλαμβάνονται στις παρεκκλίσεις του άρθρου 222.7 και επομένως η ΕΥΑΘ δεν δύναται να διαφοροποιηθεί από την κείμενη νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο της παρ. 3 δεν είναι κατανοητό –εφόσον, με βάση τα έγγραφα της διαδικασίας, οι όροι της συμφωνίας-πλαίσιο καθορίζουν τον τρόπο σύναψης και τους όρους των εκτελεστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού καθορισμού τιμών- και συνεπώς προτείνεται να διαγραφεί προς αποτροπή πρόκλησης σύγχυσης και παρερμηνειών.

Άρθρο 13 – Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης Από το άρθρο αυτό (παρ. 2 περ. κα΄) προκύπτει ότι για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και του τιμολογίου δημοπράτησης έργου εφαρμόζεται το εγκεκριμένο Νέο Ενιαίο Τιμολόγιο Ύδρευσης Αποχέτευσης (NETYA) της ΕΥΑΘ ΑΕ, το οποίο ως προς τις εργασίες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτό παραπέμπει στα Αναλυτικά και Περιγραφικά Τιμολόγια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ενώ για την προεκτίμηση της αμοιβής μελετών (παρ. 2 περ. κγ΄) θα ισχύει ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Τεχνικών Επιστημονικών Υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και, έως την έκδοσή αυτού, ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και παροχής Τεχνικών και λοιπών συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Υπενθυμίζεται, ότι δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 222 η ΕΥΑΘ δεν εφαρμόζει το άρθρο 315 *Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας*, το οποίο εξαρτά την υποχρεωτική ή μη εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 53, περί περιεχομένου εγγράφων της σύμβασης και 88, περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών από το εάν ο αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή.

Η βασική του διαφοροποίηση έγκειται επίσης στο γεγονός ότι για κάθε διαδικασία σύναψης έργου (πχ με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, με αξιολόγηση μελέτης) ζητά περαιτέρω στοιχεία-έγγραφα, όπως για παράδειγμα τον προσδιορισμό τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου. Σκόπιμο θα ήταν να εξεταστεί το ενδεχόμενο οι ουσιαστικοί κανόνες σχετικά με τον τρόπο υποβολής προσφοράς για τις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης (βλ. παρ. 2 περ. κβ΄) να συμπεριληφθούν σε διακριτό άρθρο (για παράδειγμα στο άρθρο 23 που ρυθμίζεται το σύστημα μελέτη-κατασκευή). Τέλος, υπενθυμίζεται ότι η ΕΥΑΘ δεσμεύεται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης²⁰, γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη και για τον σκοπό της σύνταξης των εγγράφων της σύμβασης.

Άρθρο 14 – Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης Το άρθρο αυτό –πέραν της αντικατάστασης της λέξης «προκήρυξης» με τη λέξη «διακήρυξης» δεν διαφοροποιείται από τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 330 *Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης*.

²⁰ Βλ. αριθ. 52445 ΕΞ2023/4-4-2023 Κ.Υ.Α., με θέμα: «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς» (Β΄/2385/12-4-2023 (Α.Δ.Α.:97Κ8Η-ΖΗ5), με διόρθ. σφαλ. στο Β.3061/9-5-2023) και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παρ. 1, όπου ορίζεται ότι « 1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια και οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων».

Άρθρο 15 – Προκήρυξη σύμβασης Εφόσον πρόκειται για συμβάσεις κάτω των ορίων, προτείνεται το άρθρο να επικεντρωθεί στους κανόνες δημοσιότητας σε εθνικό επίπεδο (βλ. αντίστοιχο άρθρο 296 του νόμου), με παραπομπή, ιδίως, στο άρθρο 38 του νόμου, καθώς και στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο [βλ. άρθρο 320^A σε συνδυασμό με την Κοινή Υπουργική Απόφαση "Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) (B 3075/2021)]. Σχετικά με τη δημοσίευση «προκήρυξης» ή «διακήρυξης» βλ. και το ως άνω άρθρο 14 του Κανονισμού.

Άρθρο 17 – Εγγυήσεις. *(i) Εγγύηση συμμετοχής:* Εν προκειμένω, στην παρ. 1 ορίζεται ότι η ΕΥΑΘ «ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής», ενώ, «...μπορεί, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, να μην ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής» για συμβάσεις έργων του παρόντος με εκτιμώμενη αξία που υπολείπεται των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ και για συμβάσεις μελετών του παρόντος με εκτιμώμενη αξία που υπολείπεται των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ, ανεξαρτήτως της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης...». Ταυτόχρονα, στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 ορίζεται ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην απαιτεί εγγύηση συμμετοχής για τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) διαδικασία σύναψης συμφωνίας πλαίσιο, β) απευθείας ανάθεση, γ) σύναψη σύμβασης ήσσονος αξίας και δ) διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Οι ως άνω κανόνες φέρεται να έρχονται σε αντίθεση, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια της απευθείας ανάθεσης (εκτιμώμενη αξία σύμβασης <400.000 ευρώ) και μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση ως προς την υποχρεωτικότητα ή μη της εγγύησης συμμετοχής. Επιπλέον, δεδομένου ότι βάσει της κείμενης νομοθεσίας δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μέσω δυναμικού συστήματος αγοράς και την επιλογή από κατάλογο (βλ. παρ. 1 άρθρου 302), δύναται να συναχθεί ότι η εγγύηση συμμετοχής θα είναι υποχρεωτική στις περιπτώσεις αυτές. Επισημαίνεται, επίσης, ότι με βάση το άρθρο 269Α του νόμου (το οποίο δεν περιλαμβάνεται στα άρθρα που δεν εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 222.7), η δυνατότητα ή μη αναθέτοντος φορέα να μην ζητά εγγύηση συμμετοχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης συναρτάται με τον λόγο προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, *(ii) Εγγύηση καλής εκτέλεσης:* Δεν αναφέρεται η δυνατότητα αντικατάστασης των κρατήσεων επί των πληρωμών του αναδόχου με εγγυητική επιστολή. Στην περίπτωση εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πέραν των αναφορών σε μερική αποδέσμευση της εγγύησης καλής εκτέλεσης αναλόγως της αξίας των εργασιών του περαιωθέντος και εγκριθέντος σταδίου, αναγράφεται ότι το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά την παραλαβή της σύμβασης και την έγκριση του τελευταίου λογαριασμού. Η τελευταία αυτή πρόβλεψη ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση, καθόσον έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη περί μερικής αποδέσμευσης, *(iii) Εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης:* δεν γίνεται αναφορά στην απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ο οποίος εξουσιοδοτείται βάσει νόμου για τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών να καθορίζει όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης, πρόσθετη εγγύηση, κλιμακωτά αυξανόμενη βάσει του ποσοστού έκπτωσης. Τέλος, επισημαίνεται ότι στην παρ. 7 του παρόντος άρθρου αναφέρεται πως η τυχόν χορηγούμενη προκαταβολή είναι άτοκη, σε αντιδιαστολή με την παρ. 7 του άρθρου 302 του ν.4412.

Άρθρο 18 – Κριτήρια ποιοτικής επιλογής Όπως αναφέρεται στο προοίμιο του Κανονισμού, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορίζονται από την ΕΥΑΘ στα έγγραφα της σύμβασης, σε συμφωνία με τις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και τις κατευθύνσεις του άρθρου 18 του Κανονισμού. Στο εν λόγω άρθρο γίνεται αναφορά στη δυνατότητα της ΕΥΑΘ να θεσπίζει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα έγγραφα της σύμβασης.

Περαιτέρω, αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής και τα αποδεικτικά μέσα προσφεύγει στο άρθρο 75 της κείμενης νομοθεσίας (βλ. και Παράρτημα XII Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής), ως ακολούθως: (i) κριτήρια που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (παρ.4): Η ΕΥΑΘ, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο παρόν άρθρο δύναται να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης στοιχεία, όπως αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών των οικονομικών φορέων, αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του εργολήπτη, με αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας. Σχετικά, όμως, με την προηγούμενη εμπειρία δεν γίνεται αναφορά στο μέγιστο όριο της τελευταίας πενταετίας για τα έργα και της τελευταίας τριετίας για τις μελέτες, τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες²¹, (ii) κριτήρια που αφορούν την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια (παρ. 5): Στην προκειμένη περίπτωση, η ΕΥΑΘ δύναται να αιτηθεί ενδεικτικά ένα πλήθος δικαιολογητικών προς απόδειξη της προαναφερθείσας επάρκειας, όπως πχ κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις, πιστοποιητικά ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων, οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων. Στο σημείο αυτό, ως προς τις δηλώσεις κύκλου εργασιών, δεν γίνεται αναφορά για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο²² (iii) κριτήρια που αφορούν την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας (παρ. 7): σύμφωνα με την παρ. 7 του ως άνω άρθρου, όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε συναφή με την άσκηση της δραστηριότητάς τους απαίτηση, όπως ενδεικτικά να διαθέτουν ειδική έγκριση ή άδεια ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους.

Ωστόσο, όσον αφορά τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς, δεν γίνεται καμία αναφορά στα άρθρα 76 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ήτοι στην υποχρεωτική εγγραφή των οικονομικών φορέων με εγκατάσταση στην Ελλάδα στα οικεία εθνικά επαγγελματικά μητρώα²³ για την καταλληλότητα άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών. Επομένως, δεν προκύπτει εάν η πρόθεση της ΕΥΑΘ είναι να παρεκκλίνει, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 304 Κριτήρια ποιοτικής επιλογής (άρθρο 78 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και της παρ. 2 του άρθρου 305 Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), στο στάδιο της ανάθεσης, της εφαρμογής των κανόνων των εθνικών μητρώων του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' [απαίτηση εγγραφής, ως προς προϋπόθεση συμμετοχής/καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας]. Σε κάθε περίπτωση τονίζεται, ότι οι σχετικές διαδικασίες, που αφορούν την εν γένει τήρηση των μητρώων, την καταχώριση των ενδιαφερομένων στα αντίστοιχα μητρώα, την παρακολούθηση των μεταβολών τους και την έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων εγγραφής

²¹ Βλ. Μέρος II (α) i) και ii) του Παραρτήματος XII Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής.

²² Βλ. Μέρος I (γ) του Παραρτήματος XII Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής.

²³ Βλ. π.δ. 71 /2019 (Α' 112) Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε).

και πιστοποιητικών, αποτελούν βασική συνιστώσα της εύρυθμης και αξιόπιστης λειτουργίας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων έργων, μελετών και τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και σημαντικό στοιχείο της ρύθμισης της σχετικής αγοράς, που εμπλέκει ένα πολύ μεγάλο αριθμό οικονομικών φορέων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 8 «Η χρονική περίοδος ελέγχου των κριτηρίων επιλογής εξαρτάται από τη φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης και είναι η εγγύτερη δυνατή σε σχέση με την προθεσμία υποβολής των προσφορών». Η παράγραφος αυτή πρέπει να επαναδιατυπωθεί, καθώς ο έλεγχος της συνδρομής των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ήδη αναφέρθηκε ότι θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 104. Εάν η πρόθεση είναι να καθοριστεί το μέγιστο χρονικό όριο της εμπειρίας ή του κύκλου εργασιών, κατ'αναλογία του Μέρους II: Τεχνική ικανότητα, περ α (i) και του Μέρους I Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του Παραρτήματος XII, πρέπει να αποτυπωθεί με σαφέστερο τρόπο.

Σε κάθε περίπτωση τονίζεται, ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 305 «2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στα άρθρα 75 έως 77, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό, **ιδιαίτερα όσον αφορά στα όρια για τις απαιτήσεις που αφορούν τους ετήσιους κύκλους εργασιών.**»

Υπό την έννοια αυτή πρέπει να αναδιατυπωθούν: α) η παρ. 5 σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Παραρτήματος [δηλώσεις κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, κατ' ανώτατο όριο], β) η παρ. 6, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της παρ. 3 του άρθρου 75 του νόμου [μη υπέρβαση του διπλάσιου της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις], γ) η παρ. 4, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Παραρτήματος [μέγιστο χρονικό όριο πενταετίας ή τριετίας, ανάλογα με την κατηγορία της σύμβασης, εκτός εάν άλλως κριθεί απαραίτητο].

Άρθρο 19 – Λόγοι αποκλεισμού Σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ-βλ. αντίστοιχο άρθρο 305 παρ. 1 του ν. 4412/2016), η υποχρέωση εφαρμογής του άρθρου 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. αντίστοιχες παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016), περιορίζεται στους αναθέτοντες φορείς που είναι και αναθέτουσες αρχές. Η επιλογή των αναθετόντων φορέων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές να εφαρμόσουν τους λόγους αποκλεισμού της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συνδέεται με την ενδεχόμενη αδυναμία πρόσβασης των αναθετόντων φορέων σε αδιαμφισβήτητες αποδείξεις ως προς τη (μη) συνδρομή λόγων αποκλεισμού²⁴.

Στην παρ. 4 του άρθρου 5, από το σύνολο των δυνητικών λόγων αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 του Βιβλίου I του νόμου, μνημονεύονται μόνο οι τρεις (3), ήτοι αυτοί των περιπτώσεων 73.4.β [πτώχευση ή άλλη παρόμοια κατάσταση], 73.4.στ [σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης] και 73.4.θ [σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα].

Η επιλογή να περιοριστεί, δυνάμει του Κανονισμού, η χρήση των λοιπών δυνητικών για τους αναθέτοντες φορείς και αναθέτουσες αρχές λόγων, δεν γίνεται κατανοητή και μπορεί να οδηγήσει σε αδιέξοδα ή/και στρέβλωση του ανταγωνισμού. Για παράδειγμα, τί θα ισχύει εάν διαπιστωθεί ότι συντρέχει μία από τις λοιπές καταστάσεις που μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό, π.χ.: οι περ. γ) και ε) του άρθρου 73 παρ. 4 περί στρέβλωσης ανταγωνισμού ή η περ. η) περί απόπειρας επηρεασμού με αθέμιτο τρόπο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων ή η περ. στ) περί εκ προθέσεως παροχής ψευδών δηλώσεων (πρβλ. και άρθρο 17 παρ. 2 και άρθρο 25 παρ.5 του Κανονισμού) ;

²⁴ Βλ. ιδίως αιτ. σκ. 105 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Επομένως, ορθότερο θα ήταν όλοι οι λόγοι που συναρτώνται με ενδεχόμενη αναξιοπιστία των οικονομικών φορέων ή/και στρέβλωση των κανόνων του ανταγωνισμού να περιλαμβάνονται καταρχήν στον Κανονισμό και να εφαρμόζονται, κατά περίπτωση υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας, σε κάθε διακήρυξη. Άλλωστε, όπως έκρινε το ΔΕΕ με την από 21 Δεκεμβρίου 2023 απόφασή του, με αρ. C-66/22, *Infraestructuras de Portugal SA*, (σκ. 62-63), «απόφαση με την οποία η αναθέτουσα αρχή αρνείται να αποκλείσει, έστω και σιωπηρώς, οικονομικό φορέα από διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως για κάποιον από τους μνημονευόμενους στο άρθρο 57, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/24 προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού, πρέπει κατ' ανάγκην να μπορεί να προσβληθεί από οποιοδήποτε πρόσωπο έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και το οποίο υπέστη ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της διάταξης αυτής, διότι άλλως θα παραβιαζόταν, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη (απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2021, *Klairédos regiono atlieky tvarkymo centras*, C-927/19, *EU:C:2021:700*, σκέψη 143). Για τους ίδιους λόγους, η ίδια εκτίμηση πρέπει να γίνει δεκτή σε περίπτωση αρνήσεως αποκλεισμού οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως για κάποιον από τους προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 80, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2014/25». Τα ανωτέρω πρέπει να ληφθούν υπόψη, ενόψει του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και της φύσης των υπηρεσιών που παρέχει η ΕΥΑΘ (βλ. Ενότητα IV, Β τελευταία παράγραφο, ΣτΕ Ολ 191/2022).

Σε κάθε περίπτωση, η πρόβλεψη της παρ. 5 ότι ο αποκλεισμός για τους ανωτέρω λόγους δεν ισχύει εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, προσιδιάζει, κατά την κείμενη νομοθεσία (βλ. άρθρο 73 παρ. 5), αποκλειστικά στον λόγο αποκλεισμού που συνδέεται με τη συνδρομή πτωχευτικών ή προ-πτωχευτικών καταστάσεων. Αντίθετα, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας²⁵, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να αποκλείουν οικονομικούς φορείς οι οποίοι έχουν επιδείξει αναξιοπιστία, επί παραδείγματι λόγω παραβάσεων περιβαλλοντικών ή κοινωνικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες, ή λόγω άλλων μορφών σοβαρών επαγγελματικών παραπτώματων, όπως είναι οι παραβιάσεις των κανόνων περί ανταγωνισμού ή περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Εξάλλου, το σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα και, ως εκ τούτου, να καταστήσει αυτόν ακατάλληλο να αναλάβει την εκτέλεση δημόσιας σύμβασης, ανεξαρτήτως εάν έχει άλλως την τεχνική και οικονομική ικανότητα να εκτελέσει τη σύμβαση.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους, το ως άνω άρθρο πρέπει να επαναδιατυπωθεί και να δοθούν κατευθύνσεις στους εφαρμοστές του Κανονισμού να κάνουν χρήση ή μη των δυνητικών λόγων αποκλεισμού, αναλόγως των περιστάσεων και κατόπιν έρευνας αγοράς (για παράδειγμα στην περίπτωση που συντρέχουν αντικειμενικές δυσκολίες απόδειξης μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού-ενδεικτικά κατά τη συμμετοχή οικονομικών φορέων από τρίτες χώρες²⁶). Στην περίπτωση αυτή, θα

²⁵ βλ. ιδίως αιτ. σκ. 106 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

²⁶ βλ. συναφώς Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή τρίτων χωρών στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ, Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2019) 5494 final.

μπορούσαν να περιγράφονται υπό τη μορφή κατευθύνσεων οι προϋποθέσεις απόκλισης από τους ελάχιστους υποχρεωτικούς κανόνες, αναλόγως των συνθηκών της συγκεκριμένης αγοράς²⁷.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην εισαγωγή της παρούσας, ως προς τα άρθρα που επαναλαμβάνουν-σε σύνοψη-τους κανόνες του ν. 4412/2016 που αποτελούν ενσωμάτωση της Οδηγιών 2014/24 και 2014/25, όπως εν προκειμένω το άρθρο 19 του Κανονισμού, κρίνεται σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και αποφυγής παρερμηνειών-ασυμβατότητας, να περιλαμβάνεται γνήσια παραπομπή στα αντίστοιχα άρθρα του νόμου (άρθρο 73 και 74) και συμπληρωματικά ρυθμίσεις και οδηγίες-κατευθύνσεις ως προς τη διαχείριση των καταστάσεων αυτών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την ερμηνεία της από τα εθνικά δικαστήρια και το ΔΕΕ.

Άρθρο 20 - Προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής Αναφέρεται ότι εφαρμόζονται αναλογικά τα σχετικά άρθρα της κείμενης νομοθεσίας -άρθρα 92 έως 97 του ν. 4412/2016 (πρβλ. και άρθρο 25 όσον αφορά τα στάδια αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών).

Άρθρο 21 – Στήριξη στις ικανότητες τρίτων Το άρθρο 222 παρ. 7 δεν περιλαμβάνει παρεκκλίσεις από τα άρθρα 307 Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και 308 Κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση χρήσης των κριτηρίων αποκλεισμού και ποιοτικής επιλογής του Βιβλίου I (παρ. 3 του άρθρου 80 και υποπαράγραφος 2 της παρ. 1, καθώς και υποπαράγραφος 2 της παρ. 2 του άρθρου 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), συνεπώς το άρθρο 21 πρέπει να απαλειφθεί, άλλως να παραμείνει μόνον η απλή παραπομπή στην παρ.2 του άρθρου 308 του ν.4412. Οι πρόσθετοι κανόνες που περιλαμβάνει, σε σχέση με το ως άνω άρθρο, είναι οι εξής: (i) στην παρ. 1, στις εργασίες που απαιτείται οι τρίτοι να εκτελούν εάν δανείζουν τις συγκεκριμένες ικανότητες περιλαμβάνονται γενικώς, ιδίως για τις συμβάσεις έργων, η απασχόληση σε επίβλεψη, παροχή τεχνικών οδηγιών κ.λπ. Η γενική αυτή πρόβλεψη πρέπει να απαλειφθεί και να επαφίεται στα έγγραφα της σύμβασης να καθορίζονται οι εργασίες που μόνον οι τρίτοι δανείζοντες μπορούν να εκτελούν, με βάση τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Το ίδιο ισχύει και για την αντικατάσταση του τρίτου στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού (βλ. παρ. 3 ως προς τη θέση προθεσμίας και την υποχρέωση ή ευχέρεια αντικατάστασης).

Άρθρο 22 – Στάδια διαδικασίας διαγωνισμού-Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές [α 98, 99 & 101 ν.4412]. Στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται καταρχήν ότι εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 98, 99 και 101 του ν. 4412/2016, καθώς και η με αρ. πρωτ. 2813/30-06-2021 ΚΥΑ του ΕΣΗΔΗΣ. Ως προς την παραπομπή στο άρθρο 101 του νόμου σημειώνεται ότι για τις συμβάσεις του Βιβλίου II η αντιστροφή των σταδίων αξιολόγησης στην ανοικτή διαδικασία ρυθμίζεται από την παρ. 6 του άρθρου 301 (Γενικές αρχές (άρθρο 76 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), επομένως πρέπει να γίνει παραπομπή στην τελευταία, αντί στο άρθρο 101.

Εξάλλου, στην παρ. 3 είναι αναγκαίο να καταστεί σαφές ότι οι προβλέψεις περί έκδοσης και κοινοποίησης των εκτελεστών αποφάσεων της ΕΥΑΘ αφορούν στην ανοικτή διαδικασία [στις διαδικασίες δύο σταδίων εκδίδεται πάντα απόφαση για την προεπιλογή].

Σύμφωνα με την προτεινόμενη παρέκκλιση (βλ. παρ. 3 άρθρου 22), όταν ως κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, η διεξαγωγή της διαδικασίας μπορεί να γίνει με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: «α) Μπορούν να εκδίδονται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, δύο (2) διακριτές αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ.

²⁷ Βλ. Γνώμη Γ7/2023 σε σχέδιο Κανονισμού ανάθεσης και εκτέλεσης προμηθειών-υπηρεσιών της ΕΥΑΘ.

Α.Ε. που εγκρίνουν τα οικεία πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, οι οποίες κοινοποιούνται στους οικονομικούς φορείς στο τέλος της διαδικασίας. Ή β) Μπορεί να εκδίδεται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, μία (1) ενιαία απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εγκρίνει όλα τα πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, μετά και την ολοκλήρωση ελέγχου των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου.» Ως προς το ζήτημα των αποφάσεων έγκρισης των πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού στο οποίο η εταιρεία μπορεί να διαφοροποιείται σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία, η διαδικασία δεν αναλύεται σε επαρκή βαθμό, όπως στο ισχύον πλαίσιο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αμφισημίες. Συγκεκριμένα, πέραν της ευελιξίας προς επίτευξη των οικείων διαδικασιών, δεν προκύπτουν ακριβώς οι έννομες συνέπειες της έκδοσης δύο διακριτών αποφάσεων (περ. α) ή μίας (περ. β) αντίστοιχα, αφού και στις δύο περιπτώσεις καθίστανται εκτελεστές στο ίδιο χρονικό σημείο (στο τέλος της διαδικασίας) με την κοινοποίησή τους στους προσφέροντες.

Περαιτέρω, για το θέμα αντιμετώπισης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, γίνεται παραπομπή στο άρθρο 313 του ν.4412/2016.

Άρθρο 23 – Συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης Το προτεινόμενο άρθρο, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, ενσωματώνει τις προβλέψεις του αντίστοιχου άρθρου 50 του ν. 4412. Έχει σαφώς απαλειφθεί η παρ. 2 του προαναφερθέντος άρθρου που αφορά την αξιοποίηση και οικοδόμηση ακινήτων με αντιπαροχή, προφανώς διότι δε συνάδει με έργα και μελέτες της ΕΥΑΘ, καθώς και οι παρ. 5, 6 και 8 για παρόμοιους λόγους. Ωστόσο, το εν λόγω άρθρο πρέπει να συσχετιστεί με την περ. (κβ) της παρ. 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού, καθόσον στην τελευταία διάταξη αναφέρεται ότι, σε αντίθεση με τις προβλέψεις της παρ. 3 του άρθρου 23, η τεχνική προσφορά στις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης θα μπορούσε να βαθμολογηθεί.

Άρθρο 24 – Συμπλήρωση-αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

Για τη συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής εφαρμόζεται το άρθρο 310 του ν. 4412/2016. Η τελευταία αυτή διάταξη δεν περιλαμβάνεται στις μη εφαρμοστέες, σύμφωνα με το άρθρο 222.7. Επομένως, η ΕΥΑΘ δεν δύναται να παρεκκλίνει από την προβλεπόμενη στον νόμο προθεσμία των οικονομικών φορέων να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση [εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης].

Άρθρο 25 – Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών Το παρόν άρθρο είναι σε αντιστοιχία με τα οριζόμενα στο άρθρο 103 του ν. 4412. Επιπλέον, αναφέρεται ρητά ότι εφαρμόζεται η ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ.

Άρθρο 26 – Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής-Οψιγενείς μεταβολές Το άρθρο ακολουθεί τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο άρθρο της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 104). Εφόσον δεν διαφοροποιείται από αυτό, σκόπιμο θα ήταν να γίνει και η σχετική γνήσια παραπομπή.

Επίσης, στην παρ. 1 αναφέρεται ότι: «Ο διαγωνιζόμενος που ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος έχει υποχρέωση να προσκομίσει, κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αποδεικτικά στοιχεία για την συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων, τα οποία ανάγονται αφενός στον χρόνο υποβολής της προσφοράς του και αφετέρου στον χρόνο ανακήρυξής του σε προσωρινό ανάδοχο». Η πρόβλεψη αυτή συμμορφώνεται με την ΣτΕ Ολ 2325/2023.

Άρθρο 27 – Κατακύρωση-Σύναψη σύμβασης Το παρόν άρθρο ακολουθεί τα αναφερόμενα στο άρθρο 316 του νόμου, πλην της πρόβλεψης της παρ. 7, σύμφωνα με την οποία «7. Εάν ο αναθέτων φορέας δεν απευθύνει την πρόσκληση της παρ. 4 εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, με την επιφύλαξη της ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημόσιου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.». Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται ότι πριν από την υπογραφή του συμφωνητικού, για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των 1.000.000 € υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23-8-2007 (Β' 1673) «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/2005 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005».

Άρθρο 28 – Ματαίωση της διαδικασίας Το υπό εξέταση άρθρο ακολουθεί κατά κύριο λόγο τα οριζόμενα στο αντίστοιχο άρθρο 317 της κείμενης νομοθεσίας (χωρίς όμως να παραπέμπει σε αυτό). Επιπλέον, στους λόγους για τους οποίους μπορεί να ματαιωθεί η διαδικασία, προστίθεται περ. στ) στην παρ. 2 του υπό εξέταση άρθρου : «.....στ) σε περιπτώσεις που κρίνεται ότι η ματαίωση του διαγωνισμού εξυπηρετεί το συμφέρον της ΕΥΑΘ και για άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος.....».

Καταρχήν τονίζεται ότι στο ισχύον άρθρο 317 η ματαίωση για άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος προβλέπεται για τους αναθέτοντες φορείς που είναι αναθέτουσες αρχές. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κατά πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή-αναθέτων φορέας έχει μεν την ευχέρεια να ματαιώσει προκληρχθέντα διαγωνισμό, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού συλλογικού οργάνου, εφόσον συντρέχει νόμιμος λόγος, η ευχέρεια όμως αυτή δεν είναι απεριόριστη, ενώ η απόφαση περί ματαίωσης του διαγωνισμού πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη. Η εκτίμηση των ανωτέρω λόγων πρέπει να είναι ενδελεχής από πλευράς της ΕΥΑΘ, καθώς η ματαίωση ενός διαγωνισμού αποτελεί εξαιρετική διαδικασία, που επιτρέπεται για τους περιοριστικά αναφερόμενους στη νομοθεσία λόγους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών. Τέλος, επισημαίνεται ότι η απόφαση ματαίωσης δύναται να προσβληθεί.

Άρθρο 29 – Όργανα διενέργειας διαγωνισμών Το άρθρο ακολουθεί εν μέρει τη δομή και το περιεχόμενο των άρθρων 221 Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων - Εξουσιοδοτική διάταξη²⁸ και 221^Α Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης του νόμου, με τις ακόλουθες διαφοροποιήσεις αναφορικά, ιδίως, με τη συγκρότηση και τη σύνθεση των Επιτροπών. Αρχικά δεν γίνεται αναφορά στην αντίστοιχη παρ. 7 του άρθρου 221, σύμφωνα με την οποία «Στη σύνθεση των γνωμοδοτικών οργάνων του παρόντος άρθρου μετέχει υποχρεωτικά ένα μέλος του Μη.Π.Υ.Δη.Συ. του άρθρου 344.», ούτε στη δυνατότητα αποζημίωσης των μελών, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 221. Στα γνωμοδοτικά όργανα (επιτροπές διαγωνισμού) της ΕΥΑΘ (με τριμελή ή πενταμελή σύνθεση ανάλογα με το κριτήριο ανάθεσης και την πολυπλοκότητα του αντικειμένου), ανεξαρτήτως της κατηγορίας της σύμβασης [έργο, μελέτη, τεχνικές υπηρεσίες], μετέχουν αποκλειστικά τεχνικοί υπάλληλοι της εταιρείας, με εξαίρεση τυχόν εξωτερικούς εξειδικευμένους επιστήμονες που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ανάλογα με τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης. Τα μέλη αυτά δεν απαιτείται να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο της περ.

²⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 315 *Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας* οι αναθέτοντες φορείς, που αποτελούν αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν, μεταξύ άλλων, τα άρθρα 221 και 221^Α, ωστόσο οι αναθέτοντες φορείς-δημόσιες επιχειρήσεις του Κεφ. Β' του ν. 3429/2005 δεν εφαρμόζουν το άρθρο 315.

ζ' της παρ. 8 (Μη.Μ.Ε.Δ.) του άρθρου 221. Επιπρόσθετα, δεν γίνεται αναφορά σε συμμετοχή εκπροσώπων του ΤΕΕ, ΟΤΑ ή των κοινωνικών οργανώσεων ή στη δυνατότητα, σε περίπτωση έλλειψης, να μετέχουν στη σύνθεση της Επιτροπής υπάλληλοι από άλλες αναθέτουσες αρχές. Η συγκρότηση των Επιτροπών γίνεται ανά συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες και όχι και σε ετήσια βάση. Αναφορικά με τις προθεσμίες ολοκλήρωσης των έργων των Επιτροπών, το παρόν άρθρο ακολουθεί τις προθεσμίες και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αντίστοιχο άρθρο 221Α του νόμου.

Επιπλέον, στην παρ. 12 του παρόντος άρθρου (τελευταία παράγραφος) αναφέρεται ότι: 'Η υπέρβαση των προθεσμιών του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της διαδικασίας', ενώ δεν γίνεται αναφορά σε άλλες συνέπειες υπέρβασης των προθεσμιών, όπως στη μη καταβολή αποζημίωσης στα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου (πρβλ. παρ. 4 και 5 άρθρου 221^Α).

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθούν ειδικότερα μέτρα για την εξασφάλιση της ακεραιότητας στο πλαίσιο των συμβάσεων και την καταπολέμηση της διαφθοράς, με σκοπό την πρόληψη παραβίασης των προτύπων ακεραιότητας και τη διαχείριση υπαρκτών ή πιθανών περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 262 *Συγκρούσεις συμφερόντων (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* του νόμου (για παράδειγμα σχετικές δεσμεύσεις που οφείλουν να αναλαμβάνουν τα μέλη του προσωπικού της ΕΥΑΘ και των συλλογικών οργάνων που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης).

Άρθρο 30 – Δημοσιεύσεις-Επικοινωνίες-Ηλεκτρονικές υπογραφές Στο υπό εξέταση άρθρο (παρ. 1) αναφέρεται ότι η εταιρεία χρησιμοποιεί το ΚΗΜΔΗΣ ως μέσο δημοσιότητας στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, εκτιμώμενης αξίας μεγαλύτερης των (2.500,0) ευρώ. Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμη η παραπομπή στα άρθρα 38 και 296, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Ως προς τα άρθρα για τα οποία η ΕΥΑΘ δεν έχει δικαίωμα παρέκκλισης, για παράδειγμα, το άρθρο 258 *Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες (άρθρο 40 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* και 259 *Πολιτική Ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 40 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, τα οποία εφαρμόζονται υποχρεωτικά, εκτός εάν η ΕΥΑΘ ενεργοποιήσει την εξαίρεση της παρ. 11 α του άρθρου 258 - ή για τους λόγους και τις καταστάσεις που καλύπτονται από το άρθρο 269^Α- πρέπει να περιληφθεί ρητή -γνήσια παραπομπή του σχετικού άρθρου του Κανονισμού στην εφαρμοστέα νομοθεσία (για παράδειγμα στις διατάξεις των άρθρων 258, 259, 269 και 269Α), ώστε να καθίσταται σαφές ότι εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της παραπεμπόμενης διάταξης, όπως κάθε φορά ισχύει. Για τον λόγο αυτό πρέπει να καταστεί σαφές ότι το άρθρο 258 εφαρμόζεται υποχρεωτικά, όπως ισχύει κάθε φορά και να απαλειφθεί η αναφορά σε «συμπληρωματική» εφαρμογή (βλ. παρ. 2 του υπό εξέταση άρθρου). Το ίδιο ισχύει και για την παρ. 3 του υπό εξέταση άρθρου.

Συνακόλουθα, η υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για συμβάσεις άνω των 30.000 € συνεπάγεται και την εφαρμογή των κανόνων της Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)" (Β 2813/30-6-2021).

Καταληκτικά τονίζεται ότι, στην παρ. 5, η φράση «*Στις περιπτώσεις σύναψης δημοσίων συμβάσεων χωρίς τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον επιτρέπεται από τις διατάξεις του παρόντος και προβλέπεται στα έγγραφα τη σύμβασης*» πρέπει να αντικατασταθεί με τη φράση «*Στις περιπτώσεις σύναψης δημοσίων συμβάσεων χωρίς τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον επιτρέπεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και προβλέπεται στα έγγραφα τη σύμβασης*».

Άρθρο 31 – Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων. Στο υπό εξέταση άρθρο αναφέρεται ότι: «1. Στις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι

διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού, οι οποίες και κατ'εξουσιοδότηση και 2. Για την έννομη προστασία κατά πράξεων που εκδίδονται πριν τη σύναψη της σύμβασης εφαρμόζονται τα άρθρα 360 έως 373 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.».

Αναφορικά με την παροχή έννομης προστασίας, υπενθυμίζεται ότι η διάταξη του άρθρου 333^Α Έννομη προστασία για συμβάσεις των άρθρων 328 και 329 του νόμου - η οποία δεν αναφέρεται ρητά στις μη εφαρμοστέες διατάξεις του άρθρου 222.7- συναρτά την αναλογική εφαρμογή του άρθρου 127 περί έννομης προστασίας κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των ορίων του άρθρου 118 και των δημόσιων συμβάσεων του άρθρου 119, με τα όρια της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 328 και 329.

Όπως ήδη επανειλημμένα έχει επισημάνει η Αρχή με τις Γνώμες της, προεχόντως λόγω της απουσίας ειδικής νομοθετικής ρύθμισης ή εξουσιοδοτικής διάταξης, με τον υπό κρίση Κανονισμό δεν δύνανται να τίθενται ρυθμίσεις για δικονομικά ζητήματα και εν γένει ζητήματα που άπτονται της έννομης προστασίας (βλ. Γνώμη Γ 1/2023).

Κατά τη γνώμη του μέλους Χρυσάνθης Ζαράρη, πέραν των ανωτέρω, «η εν λόγω επιλογή ουσιαστικά στερεί από τους μη προσκληθέντες, κατά διακριτική ευχέρεια της ΕΥΑΘ, οικονομικούς φορείς την παροχή έννομης προστασίας για συμβάσεις έως τα ανώτατα όρια του συνοπτικού διαγωνισμού (900.000€ για έργα και 400.000 για μελέτες) και αυτό γιατί, η όποια εκ μέρους τους κατάθεση προσφυγής, ενδέχεται να θεωρηθεί ως απαραδέκτως ασκηθείσα λόγω απουσίας εννόμου συμφέροντος δοθέντος ότι αφενός για τις μεν διαδικασίες απευθείας ανάθεσης ρητά απαγορεύεται η εξέταση των αυτοκλήτως υποβληθεισών προσφορών (πρβλ. ΣΕ 1987/2023 σκ. 16), αφετέρου στον συνοπτικό διαγωνισμό, όπου εξετάζονται οι εν λόγω προσφορές, υφίστανται ζητήματα ανεπαρκών προθεσμιών υποβολής προσφοράς (3 ημέρες) και δημοσιότητας, κατά τα προεκτεθέντα, με αποτέλεσμα να καθίσταται αν όχι ανέφικτη τουλάχιστον εξαιρετικά δυσχερής η έγκαιρη και εμπρόθεσμη γνώση εκ μέρους δραστηριοποιούμενου στην οικεία αγορά οικονομικού φορέα που δύναται να εκτελέσει τη σύμβαση, και μάλιστα σε ένα στάδιο κατά το οποίο οι οικείες πλημμέλειες δύνανται να επανορθωθούν αποτελεσματικά πριν τη σύναψη της σύμβασης. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από έτερο ισχυρισμό της ΕΥΑΘ, και τούτο ανεξαρτήτως ορθότητάς του²⁹, σύμφωνα με τον οποίο «Όπως γίνεται, εξάλλου, εύκολα κατανοητό οι διαδικασίες απευθείας ανάθεσης σπανίως γίνονται αντικείμενο προδικαστικών προσφυγών και δικαστικών διενέξεων κατά το προσυμβατικό στάδιο». Υπενθυμίζεται ότι η άσκηση προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων (βλ. αρ. 360 παρ. 2 ν. 4412/2016).

Άρθρο 32 - Έγκριση του Κανονισμού-Γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ-Υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού-Δημοσίευση του Κανονισμού. Το εν λόγω άρθρο αναφέρει ότι ο παρών Κανονισμός εγκρίνεται από το ΔΣ της ΕΥΑΘ ΑΕ μετά από γνώμη του Τεχνικού της Συμβουλίου και αφού έχει προηγηθεί η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ (σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022) επί των διατάξεών του, λαμβάνοντας υποχρεωτικά υπόψη τις παρατηρήσεις αυτής κατά την αρχική έγκριση αυτού ή τις τροποποιήσεις του κατά το άρθρο 33. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε όλες τις συμβάσεις έργων, μελετών που διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 33 – Τροποποίηση του Κανονισμού. Οι διατάξεις του παρόντος μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται έπειτα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της.

²⁹ Πρβλ ΔΕΦΑΘ 147/2023 σκ. 10 «... η πιθανότητα καθυστέρησης λόγω άσκησης προδικαστικών προσφυγών και ένδικων βοηθημάτων υπάρχει και στη διαδικασία διαπραγματεύσεως χωρίς προηγούμενη δημοσίευση...»,

Σε περίπτωση τροποποίησης του Κανονισμού ζητείται εκ νέου η γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ και οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις της λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32.

Άρθρο 34 – Έναρξη ισχύος του Κανονισμού. Ο παρών Κανονισμός ισχύει τρεις (3) μήνες μετά την έγκρισή του από το ΔΣ της ΕΥΑΘ ΑΕ.

VI. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ασκούσα την κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, αρμοδιότητά της, αποφασίζει την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του προτεινόμενου σχεδίου Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ), προκειμένου, ιδίως, να μην τίθενται ζητήματα συμβατότητας προς το ενωσιακό δίκαιο αλλά και τα κρίσιμα βασικά στρατηγικά μέτρα εφαρμογής που επέλεξε ο εθνικός νομοθέτης με τον ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις προπαρατιθέμενες επιφυλάξεις, αναγκαίες διορθώσεις και επισημάνσεις.

Αθήνα, 28.06.2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάντου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κανονισμός της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

**για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών
και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών,**

εκτιμώμενης αξίας κάτω των ορίων

Προοίμιο

Σύμφωνα με την αρχική εκδοχή του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016 «Οι διατάξεις των άρθρων 279, 281, 302, 315 έως 317, 326 έως 333, καθώς και των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 1 δεν εφαρμόζονται από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 228, 229 και 234.». Με το άρθρο 43 παρ. 29 ν. 4605/2019, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης διευρύνθηκε ώστε να περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του ν. 3429/2005, ήτοι τις (δημόσιου χαρακτήρα) ανώνυμες εταιρείες που είτε είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο είτε συνδέονται με άλλες εισηγμένες ανώνυμες εταιρείες. Έτσι, η διατύπωση της διάταξης τροποποιήθηκε με την αφαίρεση της αναφορικής πρότασης «που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας» από το λεκτικό της. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, οι συγκεκριμένες εταιρείες παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες εν σχέσει με άλλους φορείς, εξαιτίας των οποίων οι συναλλαγές τους υπόκεινται σε μία σειρά ελέγχων και ειδικούς κανόνες. Ταυτόχρονα, επιδιώχθηκε η διασφάλιση της ευελιξίας και της ανταγωνιστικότητας των διά της εξαίρεσής τους από τους αυστηρούς κανόνες τους ν. 4412/2016 αναφορικά με τις συμβάσεις που δεν εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 λόγω της εισαγωγής των μετοχών της στο Χ.Α.Α, των ιδιοκτησιακών χαρακτηριστικών και του σκοπού της και, ταυτόχρονα, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 ν. 4412/2016. Σε εφαρμογή της τελευταίας διάταξης τίθεται σε ισχύ ο παρών Κανονισμός, διά του οποίου ρυθμίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργεί η Εταιρεία προς εκπλήρωση των σκοπών του νομοθέτη, οι οποίες προορίζονται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 ν. 4412/2016, εφόσον το οικονομικό αντικείμενο τους, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, υπολείπεται των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως εκάστοτε ισχύουν. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διασφάλιση της διενέργειας ταχέων, αποτελεσματικών και ευέλικτων διαγωνιστικών διαδικασιών που να βρίσκονται σε αρμονία με τις θεμελιώδεις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Ταυτόχρονα, ο Κανονισμός αποσκοπεί στην θεραπεία του δημοσίου συμφέροντος διά της θέσπισης κανόνων που συντείνουν στην επιλογή των καταλληλότερων αναδόχων για την υλοποίηση της εκάστοτε σύμβασης.

Ασφαλώς, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αυτοδεσμεύεται ότι, κατά την εφαρμογή του Κανονισμού, θα τηρούνται όλες οι γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 253 ν. 4412/2016 «Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ). Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζει τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 1, 2 και 2Α του ν. 4412/2016 καθώς και τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού των περ. (β), (στ) και (θ) της παρ. 4 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων αυτών.

Τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στα έγγραφα της σύμβασης, σε συμφωνία με τις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και τις κατευθύνσεις του άρθρου 18 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού - Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

1. Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης, από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., των συμβάσεων έργων και συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, το οικονομικό αντικείμενο των οποίων, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, υπολείπεται των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, κατ' άρθρο 235 ν. 4412/2016,

όπως εκάστοτε ισχύουν. Για τις λοιπές διαδικασίες ανάθεσης των ως άνω συμβάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων της πρώτης παραγράφου κατά το μέρος που δεν εφαρμόζεται ο ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 222 παρ. 7 ν. 4412/2016.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αντιμετωπίζει τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργεί με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της προστασίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαιρέσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος ή των οικείων διατάξεων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 4412/2016, ούτε γίνεται με σκοπό τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού.

4. Όπου στον παρόντα Κανονισμό γίνεται αναφορά σε συμβάσεις μελετών νοούνται και οι συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα στην εκάστοτε διάταξη.

Άρθρο 2

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζει το άρθρο 236 ν. 4412/2016, όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 3

Επιλογή των διαδικασιών

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προσφύγει σε ανοικτή διαδικασία ή σε κλειστή διαδικασία ή σε συνοπτικό διαγωνισμό ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή σε διαδικασία απευθείας ανάθεσης ή σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας για τη σύναψη των συμβάσεων του παρόντος Κανονισμού και βάσει των προβλέψεών του.

2. Λαμβάνοντας υπόψη τα χρηματικά όρια που προσδιορίζονται στις επιμέρους διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, η απόφαση για την ακολουθητέα διαδικασία λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν απλής γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και τις ανάγκες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Κατ' εξαίρεση, όταν πρόκειται για απευθείας ανάθεση σύμβασης έργου με εκτιμώμενη αξία κάτω του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ ή σύμβασης μελέτης με εκτιμώμενη αξία κάτω του ποσού των εκατόν πενήντα (150.000) χιλιάδων ευρώ, η απόφαση για την ακολουθητέα διαδικασία ανάθεσης ανήκει στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., χωρίς να απαιτείται γνώμη άλλου οργάνου.

Άρθρο 4

Ανοικτή διαδικασία

1. Στην ανοικτή διαδικασία, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού.

2. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. υποχρεούται να διενεργήσει ανοικτή διαδικασία όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης έργου είναι ίση ή ανώτερη των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) ευρώ και όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης μελέτης είναι ίση ή ανώτερη των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ. Η ανοικτή διαδικασία μπορεί, κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., να επιλέγεται, αντί

των λοιπών προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης του παρόντος, και για συμβάσεις χαμηλότερης αξίας από τα ποσά που αναγράφονται στο πρώτο εδάφιο.

3. Η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε δέκα πέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Αν επείγουσα κατάσταση, δεόντως τεκμηριωμένη από την ΕΥΑΘ ΑΕ, καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, μπορεί να ορίζεται ελάχιστη προθεσμία, που δεν είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.

4. Οι προσφορές των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο της ανοιχτής διαδικασίας διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

5. Σε περίπτωση που υποβληθεί μία μόνο προσφορά, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και η ανάθεση της σύμβασης.

Άρθρο 5

Κλειστή διαδικασία

1. Η κλειστή διαδικασία μπορεί, κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., να επιλέγεται, αντί των λοιπών προβλεπόμενων διαδικασιών ανάθεσης του παρόντος, σε όλες τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος ανεξαρτήτως ποσού. Στην κλειστή διαδικασία, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

2. Προσφορά μπορούν να υποβάλουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατόπιν αξιολόγησης των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί. Όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης έργου υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και της σύμβασης μελέτης των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προσκαλεί έως πέντε (5) υποψηφίους προς υποβολή προσφοράς. Όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπολείπεται των παραπάνω ορίων, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προσκαλεί έως τρεις (3) υποψηφίους προς υποβολή προσφοράς.

3. Ο αριθμός των επιλεγέντων υποψηφίων μπορεί να είναι, κατά την κρίση της ΕΥΑΘ ΑΕ, μικρότερος από αυτόν που αναγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπ' όψη την ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς ανταγωνισμού. Ο αριθμός των υποψηφίων που θα προσκληθούν προς υποβολή προσφοράς προσδιορίζεται επί τη βάση αντικειμενικών κανόνων και κριτηρίων με σκοπό τη διασφάλιση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεσή της. Ως προς τον περιορισμό των υποψηφίων και την επιλογή τους εκ μέρους της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζεται το άρθρο 301 ν. 4412/2016 «Γενικές αρχές (άρθρο 76 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)», καθώς και το άρθρο 18 παρ. 2 του παρόντος Κανονισμού.

4. Η ελάχιστη προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων της παρ. 1 ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πέντε (5) ημέρες από την πρόσκληση της παρ. 2. Αν επείγουσα κατάσταση, δεόντως τεκμηριωμένη από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, μπορεί να ορίζεται ελάχιστη προθεσμία, που δεν είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.

5. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο της κλειστής διαδικασίας διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

Άρθρο 6

Συνοπτικός διαγωνισμός

1. Προσφυγή στην διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπολείπεται των ορίων του ανοικτού διαγωνισμού, όπως προσδιορίζονται στον παρόντα Κανονισμό, δηλαδή συνοπτικός διαγωνισμός μπορεί να διενεργείται για συμβάσεις έργων έως εννιακόσιες χιλιάδες (900.000) ευρώ και για συμβάσεις μελετών με εκτιμώμενη αξία έως τετρακόσιες χιλιάδες (400.000 ευρώ).
2. Για τη διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δημοσιεύει Διακήρυξη στο ΚΗΜΔΗΣ. Στον συνοπτικό διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι οικονομικοί φορείς που πληρούν τα τιθέμενα με τα έγγραφα της σύμβασης κριτήρια και όρους. Επιπρόσθετα, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προσκαλεί για συμμετοχή στον συνοπτικό διαγωνισμό όσους επιθυμεί, κατά την κρίση της, εκ των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά.
3. Η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε τρεις (3) ημέρες από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.
4. Οι προσφορές των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο διεξαγωγής του συνοπτικού διαγωνισμού διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.
5. Σε περίπτωση που υποβληθεί μία μόνο προσφορά, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού και η ανάθεση της σύμβασης.

Άρθρο 7

Διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης

1. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες από τη δημοσίευση της προκήρυξης σύμβασης στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.
2. Μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατόπιν αξιολόγησης των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί μπορούν να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων, οι οποίοι προσκαλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18 του παρόντος Κανονισμού και το άρθρο 301 ν. 4412/2016 «Γενικές αρχές (άρθρο 76 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)».
3. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών μπορεί να ορίζεται με κοινή συμφωνία μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των υποψηφίων που έχουν επιλεγεί, εφόσον παρέχεται σε όλους ίσος χρόνος για την κατάρτιση και την υποβολή των προσφορών τους. Η κοινή συμφωνία του προηγούμενου εδαφίου καταρτίζεται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, υπό τον όρο ότι διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων και τεκμηριώνεται καταλλήλως. Ελλείψει συμφωνίας σχετικά με την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στους υποψηφίους.
4. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του παρόντος άρθρου διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.
5. Στις διαδικασίες του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται η συγκρότηση συλλογικού γνωμοδοτικού οργάνου (επιτροπής διαγωνισμού), εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 7Α

Διαπραγμάτευση χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προσφύγει στην διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 269 και 269Α του ν. 4412/2016. Η διαδικασία αυτή αφορά σε όλες τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος ανεξαρτήτως ποσού.
2. Σε περίπτωση συνδρομής των προϋποθέσεων των περιπτώσεων του άρθρου 269 του ν. 4412/2016, η διαπραγμάτευση μπορεί να γίνεται με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς ανάλογα με την περίπτωση.
3. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ακολουθείται η εξής διαδικασία για τις συμβάσεις του παρόντος άρθρου:
 - α. Στον οικονομικό φορέα τάσσεται αποκλειστική προθεσμία για την υποβολή της προσφοράς του, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία οφείλει να συνοδεύεται από τα ζητούμενα έγγραφα. Ο τρόπος υποβολής της προσφοράς καθορίζεται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Η ως άνω προθεσμία για την υποβολή της προσφοράς μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρόνο μία (1) φορά κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικονομικού φορέα ή με πρωτοβουλία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε..
 - β. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παραλαμβάνει την προσφορά και το Δ.Σ. αποφαινεται για την αποδοχή της ή μη. Το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να ζητήσει τη βελτίωση της προσφοράς του οικονομικού φορέα χωρίς περιορισμούς.
 - γ. Εφόσον η προσφορά γίνει αποδεκτή, ο οικονομικός φορέας καλείται να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης εντός της τασσόμενης αποκλειστικής προθεσμίας. Αφού κριθούν κατάλληλα, ο ανάδοχος καλείται να υπογράψει τη σύμβαση εντός της τασσόμενης αποκλειστικής προθεσμίας. Οι προθεσμίες τούτου του εδαφίου μπορούν να παραταθούν για εύλογο χρόνο μία (1) φορά κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικονομικού φορέα ή με πρωτοβουλία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
 - δ. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του παρόντος άρθρου διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.
4. Το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να ματαιώσει τη διαδικασία διαπραγμάτευσης σε όποιο στάδιο και αν βρίσκεται, όποτε κρίνει ότι τούτο εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και το συμφέρον της Εταιρείας.
5. Στις διαδικασίες του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται η συγκρότηση συλλογικού γνωμοδοτικού οργάνου (επιτροπής διαγωνισμού), εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 8

Απευθείας ανάθεση

1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ για συμβάσεις έργων και συμβάσεις μελετών, υπό τις ακόλουθες διακρίσεις:
 - α. Εάν προσκαλείται να υποβάλει προσφορά μόνο ένας (1) οικονομικός φορέας, το χρηματικό όριο για διεξαγωγή διαδικασίας απευθείας ανάθεσης ανέρχεται έως και του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για συμβάσεις έργων και έως του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για συμβάσεις μελετών.
 - β. Εάν προσκαλούνται να υποβάλουν προσφορά τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικοί φορείς, το χρηματικό όριο για διεξαγωγή διαδικασίας απευθείας ανάθεσης ανέρχεται έως και του ποσού των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ για συμβάσεις έργων και συμβάσεις μελετών.
2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ή από άλλο όργανο στο οποίο το Δ.Σ. αναθέτει τη σχετική αρμοδιότητα, χωρίς να απαιτείται για τη διεξαγωγή της διαδικασίας γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου (επιτροπής διαγωνισμού), εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ειδικά για συμβάσεις έργων με εκτιμώμενη αξία έως του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000)

ευρώ και για συμβάσεις μελετών έως του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ η απευθείας ανάθεση είναι δυνατόν να διενεργείται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

3. Η απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα γίνεται με κριτήρια τη δυνατότητα της καλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σύμβασης από τον ανάδοχο και την οικονομική του προσφορά.

4. Για τις συμβάσεις του παρόντος άρθρου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να απευθύνεται εξ αρχής σε συγκεκριμένο ή συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς, υπό τις διακρίσεις της πρώτης παραγράφου. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας νοείται η ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τον οικονομικό φορέα. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ, εφόσον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ανώτερη του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο διεξαγωγής της διαδικασίας απευθείας ανάθεσης διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μικρότερη ή ίση του ποσού του προηγούμενου εδαφίου, είναι δυνατό να μη χρησιμοποιείται το ΕΣΗΔΗΣ.

5. Η προσφορά οφείλει να είναι έγγραφη, περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά που ζητούνται και υποβάλλεται εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που τάσσεται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Οι προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρόνο μία (1) φορά κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικονομικού φορέα ή με πρωτοβουλία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Ο τρόπος υποβολής της προσφοράς καθορίζεται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

6. Εάν η πρόσκληση απευθύνεται σε περισσότερους του ενός (1) οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητήσει από αυτούς να βελτιώσουν, εφόσον επιθυμούν, την οικονομική τους προσφορά, έως δύο (2) φορές. Στην περίπτωση αυτή, ως προσφορά των οικονομικών φορέων που λαμβάνεται υπόψη για την ανάθεση νοείται αυτή που δίνεται μετά την τήρηση της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

7. Μετά από την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κοινοποιεί στον οικονομικό φορέα την απόφαση και τη δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ. Η παράλειψη δημοσίευσης καθιστά τη σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Μετά από την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, ο οικονομικός φορέας καλείται να υπογράψει τη σύμβαση εντός της τασσόμενης αποκλειστικής προθεσμίας. Η υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Η ενδεχόμενη μη υπογραφή της σύμβασης δεν αίρει την υποχρέωση του αναδόχου να εκτελέσει τη σύμβαση.

8. Η απόφαση ανάθεσης περιέχει κατ' ελάχιστο: α) την επωνυμία και τα στοιχεία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., β) περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης και της αξίας της, γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση, δ) κάθε άλλη πληροφορία που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κρίνει απαραίτητη.

9. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Άρθρο 9

Συμβάσεις ήσσονος αξίας

Για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ είναι δυνατό να μην ακολουθείται διαδικασία ανάθεσης σύμβασης και οι πληρωμές να εκτελούνται ως εξόφληση έναντι νόμιμου φορολογικού παραστατικού, χωρίς να απαιτούνται έκδοση πράξης ανάθεσης από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης ως ήσσονος αξίας εφαρμόζεται το άρθρο 2 του παρόντος.

Άρθρο 10

Ανταγωνιστικός διάλογος

1. Στον ανταγωνιστικό διάλογο οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στον διάλογο μπορούν να συμμετέχουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατόπιν αξιολόγησης των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων, οι οποίοι προσκαλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 301 και την παρ. 2 του άρθρου 304 του ν. 4412/2016 καθώς και με το άρθρο 18 παρ. 2 του παρόντος Κανονισμού. Η σύμβαση ανατίθεται αποκλειστικά βάσει του κριτηρίου ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας, από οικονομική άποψη, προσφοράς, από πλευράς σχέσης ποιότητας – τιμής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 311 του ν. 4412/2016.

2. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της στην προκήρυξη του διαγωνισμού και/ή σε περιγραφικό έγγραφο. Ταυτοχρόνως και στα ίδια έγγραφα, επίσης παρουσιάζει και προσδιορίζει τα επιλεγέντα κριτήρια ανάθεσης και θέτει ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προβαίνει, με τους συμμετέχοντες που επελέγησαν, σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, μπορεί να συζητά με τους επιλεγέντες συμμετέχοντες όλες τις πτυχές της σύμβασης. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των συμμετεχόντων. Προς το σκοπό αυτόν, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους συμμετέχοντες έναντι των υπολοίπων. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν αποκαλύπτει στους λοιπούς συμμετέχοντες τις προτεινόμενες λύσεις ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στον διάλογο, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή του. Η εν λόγω συναίνεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με την προτιθέμενη γνωστοποίηση των συγκεκριμένων πληροφοριών.

4. Ο ανταγωνιστικός διάλογος μπορεί να διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις, ούτως ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο. Στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δηλώνει αν θα κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας.

5. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνεχίζει τον διάλογο έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει την ή τις λύσεις οι οποίες, ενδεχομένως, ανταποκρίνονται στις ανάγκες του.

6. Αφού η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κηρύξει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώσει σχετικά τους εναπομείναντες συμμετέχοντες, καλεί, σε χρόνο και εντός προθεσμίας που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, καθέναν εξ αυτών να υποβάλει την τελική προσφορά του βάσει της ή των λύσεων που υποβλήθηκαν και προσδιορίστηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές περιέχουν όλα τα απαιτούμενα και αναγκαία στοιχεία για την εκτέλεση του σχεδίου. Κατόπιν πρόσκλησης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., οι προσφορές αυτές μπορούν να αποσαφηνίζονται, να εξειδικεύονται και να βελτιστοποιούνται. Ωστόσο, η αποσαφήνιση, εξειδίκευση και βελτιστοποίηση ή οι πρόσθετες πληροφορίες δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα μεταβολές των ουσιαστών στοιχείων της προσφοράς ή της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών και των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο, όταν μεταβολές στα στοιχεία αυτά, στις ανάγκες και στις απαιτήσεις ενδέχεται να δημιουργούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγουν διακρίσεις.

7. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αξιολογεί τις υποβληθείσες προσφορές βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο.

Κατ' επιλογή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μπορούν να διεξαχθούν συνομιλίες με τον προσφέροντα που έχει κριθεί ότι υπέβαλε την προσφορά που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, για την επιβεβαίωση των οικονομικών δεσμεύσεων ή άλλων όρων που περιέχονται στην προσφορά, οριστικοποιώντας τους όρους της σύμβασης, εφόσον αυτό δεν έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη τροποποίηση βασικών στοιχείων της προσφοράς ή της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών και των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στην προκήρυξη της σύμβασης ή στο περιγραφικό έγγραφο και ότι δεν ενέχουν κίνδυνο στρέβλωσης ανταγωνισμού ή πρόκλησης διακρίσεων.

8. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

9. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να προβλέπει την απονομή βραβείων ή την καταβολή ποσών στους συμμετέχοντες στον διάλογο.

Άρθρο 11

Σύμπραξη καινοτομίας

1. Στη σύμπραξη καινοτομίας, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που τίθενται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Στα έγγραφα της σύμβασης η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προσδιορίζει την ανάγκη για καινοτόμο έργο ή μελέτη, στην οποία δεν ανταποκρίνεται η υφιστάμενη αγορά και αναγράφει τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν όλες οι προσφορές. Οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να είναι επαρκώς προσδιορισμένες, ώστε οι οικονομικοί φορείς να είναι σε θέση να προσδιορίσουν τη φύση και το εύρος της απαιτούμενης λύσης και να αποφασίσουν αν θα υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποφασίσει να σχηματίσει τη σύμπραξη καινοτομίας με έναν εταίρο ή με περισσότερους, που εκτελούν χωριστές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες από την δημοσίευσης της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στη διαδικασία μπορούν να συμμετάσχουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μετά την αξιολόγηση των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 304 του ν. 4412/2016. Οι συμβάσεις ανατίθενται αποκλειστικά βάσει του κριτηρίου ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας, από οικονομική άποψη προσφοράς, από πλευράς σχέσης ποιότητας - τιμής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 311 του ν. 4412/2016.

2. Η σύμπραξη καινοτομίας στοχεύει στην ανάπτυξη ενός καινοτόμου έργου ή μελέτης και στην επακόλουθη αγορά των έργων ή μελετών που προκύπτουν, υπό την προϋπόθεση ότι ανταποκρίνονται στα συμφωνημένα μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των συμμετεχόντων επίπεδα επιδόσεων και μεγίστου κόστους. Η σύμπραξη καινοτομίας διαρθρώνεται σε διαδοχικές φάσεις, σύμφωνα με την ακολουθία των βημάτων της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των έργων και σύνταξη των μελετών. Η σύμπραξη καινοτομίας ορίζει ενδιάμεσους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν από τους εταίρους και προβλέπει την καταβολή της αμοιβής σε κατάλληλες δόσεις. Με βάση τους ανωτέρω στόχους, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποφασίσει μετά από κάθε φάση να λύσει τη σύμπραξη καινοτομίας ή, σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους από έναν εταίρους, να περιορίσει τον αριθμό των εταίρων λύοντας επιμέρους συμβάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αναγράφει στα έγγραφα της σύμβασης τις εν λόγω δυνατότητες και τους όρους χρήσης τους.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες τις αρχικές και όλες τις επακόλουθες προσφορές που υποβάλλουν, εξαιρουμένης της τελικής προσφοράς, με σκοπό τη βελτίωση του

περιεχόμενου τους. Οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα κριτήρια ανάθεσης δεν υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις.

4. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Προς τον σκοπό αυτόν, δεν παρέχει κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους προσφέροντες έναντι των υπολοίπων. Ενημερώνει, σε χρόνο και εντός προθεσμίας που ορίζονται στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, όλους τους προσφέροντες των οποίων οι προσφορές δεν έχουν αποκλειστεί γραπτώς για τυχόν αλλαγές των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων εγγράφων της σύμβασης, πέραν εκείνων που καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις. Μετά τις αλλαγές αυτές, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παρέχει επαρκές χρονικό διάστημα στους προσφέροντες ώστε να τροποποιήσουν και να υποβάλουν εκ νέου τροποποιημένες προσφορές, κατά περίπτωση. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν αποκαλύπτει στους λοιπούς συμμετέχοντες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή του. Η εν λόγω συναίνεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με την προτιθέμενη γνωστοποίηση των συγκεκριμένων πληροφοριών.

5. Οι διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια των διαδικασιών σύμπραξης καινοτομίας μπορούν να διεξάγονται σε διαδοχικές φάσεις, ούτως ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στην προκήρυξη σύμβασης, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της σύμβασης. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διευκρινίζει εάν θα κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής στην προκήρυξη της σύμβασης, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της σύμβασης.

6. Κατά την επιλογή των υποψηφίων, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζει ιδίως τα κριτήρια που σχετίζονται με την ικανότητα των υποψηφίων στο πεδίο της έρευνας και της ανάπτυξης, καθώς και την ικανότητά τους όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων. Μόνο οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατόπιν αξιολόγησης των ζητούμενων πληροφοριών μπορούν να υποβάλουν σχέδια έρευνας και καινοτομίας, για την κάλυψη αναγκών, οι οποίες έχουν προσδιοριστεί από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ότι δεν μπορούν να καλυφθούν από τις υφιστάμενες λύσεις. Ως προς τον περιορισμό των υποψηφίων και την επιλογή τους εκ μέρους της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζεται το άρθρο 301 ν. 4412/2016 «Γενικές αρχές (άρθρο 76 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» και το άρθρο 18 παρ. 2 του παρόντος Κανονισμού. Στα έγγραφα της σύμβασης η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορίζει τις συμφωνίες που διέπουν τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους του ενός εταίρους, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν αποκαλύπτει στους λοιπούς εταίρους λύσεις που προτείνονται από άλλον εταίρο ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από αυτόν στο πλαίσιο της σύμπραξης χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή του. Η εν λόγω συναίνεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με την προτιθέμενη γνωστοποίηση των συγκεκριμένων πληροφοριών.

7. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εξασφαλίζει ότι η δομή της σύμπραξης και ιδίως η διάρκεια και η αξία των διαφορετικών φάσεων ανταποκρίνονται στον βαθμό καινοτομίας της προτεινόμενης λύσης και την ακολουθία των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που απαιτούνται για την ανάπτυξη μιας καινοτόμου λύσης, η οποία δεν διατίθεται ακόμη στην αγορά. Η εκτιμώμενη αξία των έργων ή μελετών που αγοράζονται δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με την επένδυση για την ανάπτυξή τους.

8. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων υποβάλλονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με το περιεχόμενο και τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Όλες οι επικοινωνίες της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος άρθρου διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

Άρθρο 12

Συμφωνίες-πλαίσιο

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να συνάπτει συμφωνίες-πλαίσιο, εφόσον εφαρμόζει τις διατάξεις του παρόντος και το άρθρο 273 ν. 4412/2016. Ως συμφωνία-πλαίσιο νοείται μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, όπου ενδείκνυται, τις προβλεπόμενες ποσοότητες. Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ (8) έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων δεόντως δικαιολογημένων, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας-πλαίσιο.
2. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται βάσει αντικειμενικών κανόνων και κριτηρίων που μπορεί να περιλαμβάνουν την εκ νέου διεξαγωγή του διαγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι μέρη της συμφωνίας-πλαίσιο, όπως συνήφθη. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο. Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται διεξαγωγή νέου διαγωνισμού, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορίζει επαρκή προθεσμία για την υποβολή προσφορών για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση και αναθέτει κάθε σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία-πλαίσιο. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν πρέπει να προσφεύγει στις συμφωνίες-πλαίσιο καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.
3. Η εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας-πλαίσιο μπορεί να είναι ίση με τη συμβατική αξία της, εφόσον αυτό ορίζεται στην οικεία Διακήρυξη. Στην περίπτωση αυτή, η τελική αμοιβή του Αναδόχου θα είναι το άθροισμα του οικονομικού αντικειμένου όλων των επιμέρους συμβάσεων που θα συναφθούν εντός της συμφωνίας-πλαίσιο. Η συνολική αμοιβή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει την εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας-πλαίσιο.
4. Οι συμφωνίες πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.

Άρθρο 13

Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης

1. Οι όροι που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.
2. Τα έγγραφα της σύμβασης περιέχουν ιδίως:
 - α) την επωνυμία, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και τον κωδικό της, που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
 - β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν,
 - γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,
 - δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση,
 - ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης, καθώς και τον χρόνο άσκησής τους,

στ) το είδος της διαδικασίας,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, τη Συλλογική Απόφαση Ένταξης και τον ενάρθρο. Στην περίπτωση που συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο, οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης περιέχονται μόνο στις εκτελεστικές συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτής.,

η) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά από την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος,

θ) τις απαιτούμενες εγγυήσεις, τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, τον χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ι) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των έργων ή μελετών, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ια) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς και την τεχνική ή επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιβ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα μέρη της σύμβασης,

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιδ) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών,

ιε) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιστ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς,

ιζ) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 253 του ν. 4412/2016, περί αρχών που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, και τους όρους πληρωμής,

ιη) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (υπεύθυνες δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

ιθ) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κ) όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν στον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης,

κα) ειδικά για τις συμβάσεις έργων: i) τον προϋπολογισμό δημοπράτησης, ο οποίος περιλαμβάνει ποσοστό 15% για απρόβλεπτες δαπάνες, ποσοστό 18% γενικών εξόδων και οφέλους εργολάβου (ΓΕ & ΟΕ) και ποσοστό 15% για απολογιστικές εργασίες (αρχαιολογία, Α.Ε.Κ.Κ. κ.λπ.), ii) το τιμολόγιο δημοπράτησης, iii) την τεχνική περιγραφή, iv) την τεχνική μελέτη ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου και v) το σύστημα υποβολής προσφορών. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, τα περιεχόμενα του φακέλου «τεχνική προσφορά» ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και του τιμολογίου δημοπράτησης εφαρμόζεται το εγκεκριμένο Νέο Ενιαίο Τιμολόγιο Ύδρευσης Αποχέτευσης (NETYA) της ΕΥΑΘ ΑΕ, το οποίο ως τις εργασίες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτό, παραπέμπει στα Αναλυτικά και Περιγραφικά Τιμολόγια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

κβ) ειδικά για τις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος, τα έγγραφα της σύμβασης περιέχουν επιπλέον το απαιτούμενο στάδιο της μελέτης που πρέπει να υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζονται η αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 23. Επιπλέον, μπορεί να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου, η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα, ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου και

κοστολόγηση του κύκλου ζωής του έργου, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Στις περιπτώσεις που το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «τεχνική προσφορά» περιέχει τουλάχιστον προμελέτη όλων των απαραίτητων έργων. Σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 23 περί δημόσιων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης, η οικονομική προσφορά δίνεται αποκλειστικά κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή ή βάσει υποδείγματος που περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στα έγγραφα της σύμβασης. Με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται και ανάλυση της κατ' αποκοπή προσφοράς από τον οικονομικό φορέα, προκειμένου να διαπιστωθούν και να αποτιμηθούν διαφοροποιήσεις που ενδεχομένως θα προκύψουν, κατά το στάδιο της εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή η ανάλυση της κατ' αποκοπή προσφοράς επισυνάπτεται στη σύμβαση ή σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 23, η οικονομική προσφορά περιλαμβάνει και άλλα ανταλλάγματα, εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων, έναντι της κατασκευής και πιθανόν της λειτουργίας και συντήρησης του έργου (μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση).κγ) ειδικά για τις συμβάσεις μελετών: i) τον προϋπολογισμό της σύμβασης, ο οποίος περιλαμβάνει ποσοστό 15% για απρόβλεπτες δαπάνες, ii) το τιμολόγιο μελέτης και την τεχνική περιγραφή και iii) το σύστημα υποβολής προσφορών. Στις συμβάσεις μελετών η προεκτιμώμενη αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς μελέτη έργου, όπως προκύπτουν από το τεύχος τεχνικών δεδομένων του έργου, επί τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, λαμβάνοντας υπόψη κάθε πρόσφορο μέσο, όπως, ενδεικτικά, ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το τεύχος τεχνικών δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών μελετών, συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών κ.λπ. Για ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες), για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικειμένου, τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά για όλες τις κατηγορίες το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής. Για την προεκτίμηση της αμοιβής μελετών θα ισχύει ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Τεχνικών Επιστημονικών Υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και έως την έκδοσή αυτού εφαρμόζεται ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και παροχής Τεχνικών και λοιπών συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

κδ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Τα στοιχεία των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, προσδιορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε σύμβασης.4. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

5. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν επιβάλλει στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

6. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να χρησιμοποιεί πρότυπα ή υποδείγματα εγγράφων σύμβασης τα οποία θα συνταχθούν κατόπιν της θέσης του παρόντος σε ισχύ και σε εκτέλεση αυτού. Εναλλακτικά ή έως τη σύνταξη των προτύπων και υποδειγμάτων του προηγούμενου εδαφίου η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να χρησιμοποιεί πρότυπα ή υποδείγματα εγγράφων σύμβασης τα οποία εκδίδονται από την ΕΑΔΗΣΥ.

Άρθρο 14

Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης

1. Για τις συμβάσεις του παρόντος, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, του συνοπτικού διαγωνισμού, της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.
2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προσφοράς ή της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση.

Άρθρο 15

Προκήρυξη σύμβασης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 7Α, 8 και 9 του παρόντος, οι προκηρύξεις σύμβασης για όλες τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης που διέπονται από τον παρόντα χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού.
2. Οι προκηρύξεις σύμβασης περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στα Παραρτήματα XI και XIII του Προσαρτήματος Β' του ν. 4412/2016, εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες προσιδιάζουν στις συμβάσεις αυτές, και δημοσιεύονται στο ΚΗΜΔΗΣ.

Άρθρο 16

Προθεσμίες διαδικασιών σύναψης σύμβασης

1. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ορίζεται για την ανοιχτή διαδικασία στην παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος, για την κλειστή διαδικασία στην παρ. 4 του άρθρου 5, για τον συνοπτικό διαγωνισμό στην παρ. 3 του άρθρου 6, για τη δημοσίευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην παρ. 3 του άρθρου 7, για τον ανταγωνιστικό διάλογο στην παρ. 1 του άρθρου 10 και για τη σύμπραξη καινοτομίας στην παρ. 1 του άρθρου 11.
2. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνει υπ' όψιν ιδίως τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών, με την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στον παρόντα.
3. Οι προθεσμίες για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπο, ώστε να προκύπτει η ακριβής ημερομηνία και ώρα υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών.
4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα και στον χρόνο που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο τέσσερις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών ή την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή των αλλαγών.

Άρθρο 17

Εγγυήσεις

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ και δεν μπορεί να υπερβαίνει το δυο τοις εκατό (2%) της εκτιμώμενης αξίας της

σύμβασης, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο. Αν υποβληθεί προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, του/των προσφερόμενου/ων τμήματος/ων. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, να μην ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής» για συμβάσεις έργων του παρόντος με εκτιμώμενη αξία που υπολείπεται των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ και για συμβάσεις μελετών του παρόντος με εκτιμώμενη αξία που υπολείπεται των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ, ανεξαρτήτως της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες μετά από τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει πριν από τη λήξη τους τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι οποίες διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων ηλεκτρονικής έκδοσης, προσκομίζονται, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν από την ορισθείσα στα έγγραφα της σύμβασης ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η προσφορά οικονομικού φορέα, που παρέλειψε να προσκομίσει την απαιτούμενη από τα έγγραφα της σύμβασης εγγύηση συμμετοχής, απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην απαιτεί εγγύηση συμμετοχής για τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) διαδικασία σύναψης συμφωνίας πλαίσιο, β) απευθείας ανάθεση, γ) σύναψη σύμβασης ήσσονος αξίας και δ) διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

2. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος της, β) παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σχετικά με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και τους λόγους αποκλεισμού, γ) δεν προσκομίζει εγκαίρως τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης, δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού, ε) υπέβαλε μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, στ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 25 του παρόντος, περί πρόσκλησης για την υποβολή δικαιολογητικών.

3. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται, με την επιφύλαξη της παρ. 2, στους λοιπούς προσφέροντες μετά από: αα) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης, ββ) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδίκων μέσων προσωρινής δικαστικής προστασίας ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και γγ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127), εφόσον απαιτείται. Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ενδίκων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.

4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητά από τον ανάδοχο της σύμβασης να παράσχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ή του αντίστοιχου τμήματος, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται δικαιώματα προαίρεσης. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται για τις συμβάσεις έργων και τις μελετών του παρόντος σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%). Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ

της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην περίπτωση παραβίασης από τον ανάδοχο των όρων που ορίζονται στη σύμβαση. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην απαιτεί εγγύηση καλής εκτέλεσης για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ίσης ή κατώτερης από το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. οφείλει να απαιτεί από τον ανάδοχο να καταθέσει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έναντι του αναδόχου. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά τρεις (3) μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης.

5. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται στο σύνολό τους μετά από την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικείμενου της σύμβασης.

6. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τον ανάδοχο «εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας πλαίσιο», το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό μέχρι 0,5% επί της συνολικής αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο ή του τμήματος της συμφωνίας πλαίσιο που του έχει ανατεθεί. Προκειμένου να ανατεθεί σύμβαση δυνάμει συμφωνίας-πλαίσιο, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. οφείλει να απαιτήσει από τον ανάδοχο να καταθέσει «εγγύηση καλής εκτέλεσης» της σύμβασης αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 4.

7. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. απαιτεί από τον ανάδοχο «εγγύηση προκαταβολής», στην περίπτωση που θα χορηγήσει σε αυτόν προκαταβολή, για ποσό ίσο με αυτό της προκαταβολής. Η χορηγούμενη προκαταβολή είναι άτοκη.

8. Η απόσβεση της προκαταβολής και η επιστροφή της εγγύησης προκαταβολής πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορούν να χορηγούνται τμηματικά, εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης.

9. Για δημόσιες συμβάσεις έργων, αν η παροχή πρόσθετου χρόνου εγγύησης συνιστά κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά, πριν από την υπογραφή της, «εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης». Το ύψος της ανωτέρω εγγύησης ανέρχεται σε ποσοστό επί της αξίας της σύμβασης, που είναι ανάλογο με τον προσφερόμενο πρόσθετο χρόνο «ε» (σε έτη πέραν των ελαχίστων οριζόμενων στη διακήρυξη), σύμφωνα με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο: $Eκλ = ε * 1,50\%$ και κατ' ελάχιστο ποσοστό 1% επί της αξίας της σύμβασης. Η επιστροφή της ανωτέρω εγγύησης γίνεται μετά από την πάροδο του προσφερόμενου χρόνου εγγύησης.

10. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση καλής λειτουργίας» για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των έργων κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας, εφόσον τέτοια περίοδος προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ύψος της «εγγύησης καλής λειτουργίας» καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Η επιστροφή της ανωτέρω εγγύησης λαμβάνει χώρα μετά από την ολοκλήρωση της περιόδου εγγύησης καλής λειτουργίας.

11. Οι εγγυήσεις των παρ. 1 έως 10 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α' 13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών

και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα, που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης, επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.

12. Οι εγγυήσεις του παρόντος περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) τα στοιχεία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εφόσον αυτός δεν είναι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της διακήρυξης, της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) (μόνο στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής) τον αριθμό και τον τίτλο της σύμβασης. Η περίπτωση αα' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

13. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

14. Για τις συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, ισχύουν ειδικότερα τα εξής: Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως συμπληρώθηκε κατόπιν της υπογραφής συμπληρωματικών συμβάσεων, μειώνεται αμέσως μετά από την έγκριση της τελικής επιμέτρησης από τη διευθύνουσα υπηρεσία κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της συνολικής αξίας. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά από την έγκριση του Πρωτοκόλλου Παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του έργου.

15. Για τις συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του αναδόχου, αποδεσμεύεται μέρος των εγγυήσεων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις περί καταβολής της αμοιβής του αναδόχου, ανερχόμενο σε ποσοστό ανάλογο με την αξία των εργασιών περαιωθέντος και εγκριθέντος σταδίου της σύμβασης. Αν η σύμβαση αφορά στην παροχή υπηρεσίας χωρίς διακεκριμένα στάδια, μπορεί να ορίζει ότι επιστρέφεται στον ανάδοχο μέρος της εγγύησης, μετά την ολοκλήρωση τμήματος της σύμβασης. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά από την παραλαβή της σύμβασης και την έγκριση του τελευταίου λογαριασμού.

16. Για τις συμβάσεις του παρόντος οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, προκαταβολής και καλής λειτουργίας καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται ύστερα από προηγούμενη γνωμοδότηση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

Άρθρο 18

Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να θεσπίζει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. χρειάζεται να διασφαλίσει μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεσή της, μπορεί, σε κλειστή διαδικασία ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό

διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας, να θεσπίσει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που αντανακλούν την ανάγκη αυτή και επιτρέπουν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να μειώσει τον αριθμό των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση. Ο αριθμός των επιλεγέντων υποψηφίων πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπ' όψιν την ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς ανταγωνισμού.

3. Η πλήρωση των τιθέμενων κριτηρίων ποιοτικής επιλογής αποδεικνύεται για τον χρόνο υποβολής της προσφοράς διά των δηλώσεων των οικονομικών φορέων στο ΕΕΕΣ ή σε άλλο ισοδύναμο έγγραφο, για τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος, με τα έγγραφα και τον τρόπο που ορίζονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει και για τον χρόνο σύναψης της σύμβασης με τη δήλωση οψιγενών μεταβολών του άρθρου 26 του παρόντος.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Αναλόγως της φύσης, των επιμέρους χαρακτηριστικών και της σπουδαιότητας της εκάστοτε σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν ή με αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών των οικονομικών φορέων ή με αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης ή με αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Οι απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας και τα μέσα απόδειξής τους μπορεί να τίθενται και συνδυαστικά μεταξύ τους.

5. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Αναλόγως της φύσης, των επιμέρους χαρακτηριστικών, τις προϋπολογισθείσας αξίας και της σπουδαιότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, ενδεικτικά, να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση ή να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ή να έχουν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. Οι απαιτήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας μπορεί να τίθενται και συνδυαστικά μεταξύ τους και αποδεικνύονται, ιδίως, με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις, πιστοποιητικά ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων, οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, δηλώσεις περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του.

6. Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς ορίζεται με τα έγγραφα της σύμβασης σε ένα εύλογο όριο, το οποίο είναι διαφανές, αντικειμενικό και λαμβάνει υπόψη τη σπουδαιότητα της σύμβασης σε συνδυασμό με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των προς των προς εκτέλεση έργων ή των προς παροχή υπηρεσιών. Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα ή σε σχέση με ομάδες τμημάτων, αναλόγως των ειδικότερων χαρακτηριστικών της υπό ανάθεση σύμβασης.

7. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε συναφή με την άσκηση της δραστηριότητάς τους απαίτηση, όπως ενδεικτικά να διαθέτουν ειδική έγκριση ή άδεια ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους.

8. Η χρονική περίοδος ελέγχου των κριτηρίων επιλογής εξαρτάται από τη φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης και είναι η εγγύτερη δυνατή σε σχέση με την προθεσμία υποβολής των προσφορών.

9. Για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποδέχεται την εγγραφή οικονομικών φορέων σε επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων οικονομικών φορέων υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 19

Λόγοι αποκλεισμού

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποκλείει έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν προκύπτει ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη, καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης πλαίσιο 2008/841/ ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ. 42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και, όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.), 374 (διακεκρυμμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή

απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1) και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: α) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ή β) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, ή γ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ή δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

2Α. Αν ο οικονομικός φορέας της παρ. 2 είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό ερώτημα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του. Οι περ. α' και β' της παρ. 2 παύουν να εφαρμόζονται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις ανωτέρω υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού διακανονισμού.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται: α) στις παρ. 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή β) στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποκλείει από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, β) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις και γ) εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, υπό την προϋπόθεση ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της προηγούμενης παραγράφου.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποκλείει οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση,

από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην εν λόγω επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 του παρόντος άρθρου και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

9. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παρ. 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παρ. 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.

10. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

11. Η μη συνδρομή των τιθέμενων λόγων αποκλεισμού αποδεικνύεται για τον χρόνο υποβολής της προσφοράς διά των δηλώσεων των οικονομικών φορέων στο ΕΕΕΣ ή σε άλλο ισοδύναμο έγγραφο, για τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος, με τα έγγραφα και τον τρόπο που ορίζονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει και για τον χρόνο σύναψης της σύμβασης με τη δήλωση οψιγενών μεταβολών του άρθρου 26 του παρόντος.

12. Ως προς την κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού οικονομικών φορέων από δημόσιες συμβάσεις εφαρμόζεται το άρθρο 74 ν. 4412/2016 και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του καταλόγου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, κατά την παρ. 4 του άρθρου 74 ν. 4412/2016, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητεί από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού.

Άρθρο 20

Προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής

1. Σχετικά με το περιεχόμενο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, το περιεχόμενο του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και του φακέλου «Τεχνική Προσφορά», τον τρόπο σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, τον χρόνο και τρόπο υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και τον χρόνο ισχύος προσφορών εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 92 έως 97 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Όπου στα άρθρα 92 έως 97 του ν. 4412/2016 γίνεται παραπομπή σε άλλες διατάξεις του νόμου, νοείται ότι παραπέμπονται οι οικείες διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 21

Στήριξη στις ικανότητες τρίτων

1. Εάν οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων στην ανοικτή διαδικασία, σε κλειστή διαδικασία, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας, περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του οικονομικού φορέα ή με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητές του, ο οικονομικός

φορέας μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών που τον συνδέουν με αυτούς, σύμφωνα με τα άρθρα 307 και 308 ν. 4412/2016. Όσον αφορά στα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα του αναδόχου ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς μπορούν, ωστόσο, να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Στην έννοια των εργασιών ή υπηρεσιών του προηγούμενου εδαφίου, που εκτελούνται από τρίτους, ειδικά στις συμβάσεις έργου, μπορεί να νοείται και η απασχόληση σε επίβλεψη, παροχή τεχνικών οδηγιών κ.λπ. Όταν ένας οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, παραδείγματος χάριν, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και οι φορείς αυτοί να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ίδιους όρους, μια ένωση οικονομικών φορέων μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

2. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων ή μελετών η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην εν λόγω ένωση.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ελέγχει εάν οι τρίτοι φορείς, στην ικανότητα των οποίων οικονομικός φορέας προτίθεται να στηριχθεί, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής που τίθενται στα έγγραφα της σύμβασης, καθώς επίσης και εάν στο πρόσωπό τους συντρέχουν οι τεθέντες λόγοι αποκλεισμού. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν τρίτο φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού. Η αντικατάσταση του τρίτου φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται οικονομικός φορέας, γίνεται εντός προθεσμίας που τάσσεται στον προσφέροντα οικονομικό φορέα, η οποία δεν είναι μικρότερη των δέκα πέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης περί αντικατάστασης.

Άρθρο 22

Στάδια διαδικασίας διαγωνισμού-Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

1. Σχετικά με την αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στους διαγωνισμούς με ανοιχτή και κλειστή διαδικασία, σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 98, 99 και 101 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν καθώς και η με αρ. πρωτ. 2813/30-6-2021 η Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

2. Όπου στα άρθρα 98, 99 και 101 του ν. 4412/2016 γίνεται παραπομπή σε άλλες διατάξεις του νόμου, νοείται ότι παραπέμπονται οι οικείες διατάξεις του παρόντος.

3. Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, η διεξαγωγή της διαδικασίας, όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, μπορεί να γίνεται κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: α) Μπορούν να εκδίδονται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, δύο (2) διακριτές αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εγκρίνουν τα οικεία πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, οι οποίες κοινοποιούνται στους οικονομικούς φορείς στο τέλος της διαδικασίας. Ή β) Μπορεί να εκδίδεται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, μία (1) ενιαία απόφαση

του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εγκρίνει όλα τα πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, μετά και την ολοκλήρωση ελέγχου των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου.

4. Για το ζήτημα των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών εφαρμόζεται το άρθρο 313 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 23

Συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης

1. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου, εφόσον συντρέχουν, μέχρι την οριστική ανακήρυξη αναδόχου, και στον βαθμό που δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς το προς ανάθεση φυσικό αντικείμενο, έπειτα δε από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ύπαρξη εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, τεύχους υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και κανονισμού μελετών έργου, ο οποίος συντάσσεται ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόστηκε σε παρόμοια έργα, β) η ύπαρξη τουλάχιστον των στοιχείων Α.1 έως Α.3, Α.7 έως Α.9 και Α.12 του υποφακέλου της υποπερ. Α' της παρ. 7 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. Κατά τα λοιπά, ισχύει το άρθρο 13 του παρόντος Κανονισμού.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως και αν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή και πιθανόν τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή, χωρίς τη μεταβίβαση στον ανάδοχο του λειτουργικού κινδύνου, που απορρέει από την εκμετάλλευση των εν λόγω έργων και ο οποίος συμπεριλαμβάνει κίνδυνο ζήτησης ή προσφοράς ή αμφοτέρων. Τέτοια ανταλλάγματα μπορεί να είναι η παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του έργου για ορισμένη χρονική περίοδο με εγγυημένα έσοδα, η αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών και άλλα.

3. Η αξιολόγηση της μελέτης κατά τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης του παρόντος άρθρου αφορά μόνο στον έλεγχο της πληρότητας και της συμφωνίας της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών Έργου, διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη της μελέτης με αυτά (πίνακας συμμόρφωσης) χωρίς βαθμολόγηση.

4. Όλες οι μελέτες, τόσο στο στάδιο του διαγωνισμού όσο και στο στάδιο της εκτέλεσης έργων του παρόντος, πρέπει να έχουν εκπονηθεί από μελετητές οι οποίοι διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, κατά τις κείμενες διατάξεις, καθώς και τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Στη διακήρυξη του διαγωνισμού ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελετητικών οικονομικών φορέων βάσει των προβλεπόμενων προς εκπόνηση μελετών του έργου και των χορηγούμενων εγκεκριμένων μελετών. Μεταβολή του προσώπου του μελετητή που γνωστοποιήθηκε στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., απαιτεί την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 24

Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

. Για τη συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής εφαρμόζεται το άρθρο 310 ν. 4412/2016. Ως προς τη συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών κατακύρωσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός εύλογης αποκλειστικής προθεσμίας που ορίζεται με την οικεία πρόσκληση στους οικονομικούς φορείς και

άρχεται από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η Εταιρεία έχει την αρμοδιότητα να εκτιμήσει, κατά περίπτωση, αν, υπό το πρίσμα των ειδικών όρων που περιέχει η διακήρυξη, με την υποβολή των ελλιπών ή ελλειπόντων δικαιολογητικών τροποποιείται ανεπιτρέπτως το περιεχόμενο της προσφοράς, σύμφωνα όσα ορίζονται στην αιτιολογική έκθεση των άρθρων 310 και 102 ν. 4412/2016.

Άρθρο 25

Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών

1. Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των δικαιολογητικών κατακύρωσης, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 24 του παρόντος, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν. Αν ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αίτημα προς την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα του προηγούμενου εδαφίου και εντός της προθεσμίας της πρόσκλησης της παρ. 1. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, στο ΕΕΕΣ ή σε άλλο ισοδύναμο έγγραφο, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, περί εγγυήσεων, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας

από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 26, περί χρόνου συνδρομής όρων συμμετοχής και οψιγενών μεταβολών, καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του, σύμφωνα με το άρθρο 17, περί εγγυήσεων, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την επιτροπή διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 27.

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης, στις διατάξεις του παρόντος και στην με αρ. πρωτ. 2813/30-6-2021 η Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

Άρθρο 26

Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές

1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ ή με άλλο ισοδύναμο έγγραφο, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και γ) κατά την υπογραφή της σύμβασης, μέσω της εξέτασης της υπεύθυνης δήλωσης οψιγενών μεταβολών της παρ. 2. Ο διαγωνιζόμενος που ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος έχει υποχρέωση να προσκομίσει, κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αποδεικτικά στοιχεία για την συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων, τα οποία ανάγονται αφενός στον χρόνο υποβολής της προσφοράς του και αφετέρου στον χρόνο ανακήρυξής του σε προσωρινό ανάδοχο.

2. Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, με το ΕΕΕΣ ή με άλλο ισοδύναμο έγγραφο, μέχρι τη σύναψη της σύμβασης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σχετικά.

3. Σε περίπτωση έκκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κατά την παρ. 2, δεν καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του. Σε αντίθετη περίπτωση, καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17, περί εγγυήσεων.

Άρθρο 27

Κατακύρωση-Σύναψη σύμβασης

Σε όλες τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 8 και 9, περί απευθείας ανάθεσης και σύναψης σύμβασης ήσσονος αξίας ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 έως 372 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.
2. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, εκτός από τους οριστικώς αποκλεισθέντες, με κάθε πρόσφορο τρόπο. Εφόσον η διαδικασία ανάθεσης διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η κοινοποίηση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η με αρ. πρωτ. 2813/30-6-2021 η Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».
3. Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η απόφαση κατακύρωσης έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2, β) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων του άρθρου 345 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή, σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει, κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και, σε περίπτωση άσκησης της αίτησης αυτής, εκδοθεί απόφαση, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει, και γ) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127), εφόσον απαιτείται, δ) ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα τις οικείες διατάξεις περί υπογραφής του ΕΕΕΣ, στην οποία δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 26 του παρόντος και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης.
4. Μετά από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης.
5. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης της παρ. 4 στον ανάδοχο.
6. Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 25 του παρόντος για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 28 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αναζητήσει αποζημίωση, πέρα από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.

Άρθρο 28

Ματαίωση της διαδικασίας

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του Δ.Σ., η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής διαγωνισμού, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 27 του παρόντος περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.
2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μετά από γνώμη της επιτροπής διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι, που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης, άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., γ) αν λόγω ανωτέρας βίας δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97 περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) σε περιπτώσεις που κρίνεται ότι η ματαίωση του διαγωνισμού εξυπηρετεί το συμφέρον της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και στ) για άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος.
3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, μετά από γνώμη της επιτροπής διαγωνισμού, να ακυρώσει μερικά τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.
4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ακυρώνει τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, εφόσον οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών.
5. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διατηρεί επίσης το δικαίωμα να αποφασίσει, παράλληλα με την ακύρωση ή τη ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με αντικατάσταση ή μη των όρων της ή να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, εφόσον στην τελευταία αυτή περίπτωση πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 7Α του παρόντος.
6. Ειδικά για την περ. δ' της παρ. 2 του παρόντος, για τη ματαίωση απαιτείται ειδική αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., μετά από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
7. Στις συμβάσεις έργων και σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 23 του παρόντος, περί δημοσίων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης, και ματαίωσης της διαδικασίας, δυνάμει του παρόντος άρθρου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εξαγοράσει τις μελέτες των τεχνικών λύσεων που κρίνει ικανοποιητικές και να προβεί σε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης έργου βάσει των μελετών αυτών. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης κατά την αρχική διαδικασία.

Άρθρο 29

Όργανα διενέργειας διαγωνισμών

1. Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος συγκροτείται επιτροπή διαγωνισμού (γνωμοδοτικό όργανο) που γνωμοδοτεί προς το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (αποφαινόμενο όργανο). Η επιτροπή διαγωνισμού έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) αξιολογεί τις προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής των προσφερόντων ή υποψηφίων, β) ελέγχει την καταλληλότητα των προσφερόντων ή υποψηφίων για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης σύμβασης, γ) ελέγχει και αξιολογεί τις προσφορές, δ) στο πλαίσιο διαδικασίας με διαπραγμάτευση με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας, διαπραγματεύεται με τους

προσφέροντες ή υποψηφίους, ε) εισηγείται τον αποκλεισμό των προσφερόντων ή υποψηφίων από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας, στ) γνωμοδοτεί για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ζ) υποχρεούται να συνδράμει την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στη σύνταξη απόψεων επί προδικαστικών προσφυγών που υποβάλλονται κατά το στάδιο της ανάθεσης, εκτός από προσφυγές που στρέφονται κατά της διακήρυξης.

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η επιτροπή διαγωνισμού εκδίδει γνώμη (συμπεριλαμβανομένης της βαθμολόγησης) μετά από ψηφοφορία επί των επικρατέστερων προτάσεων (π.χ. βαθμολόγησης). Η γνώμη (π.χ. επί της βαθμολόγησης) του οργάνου είναι η πρόταση που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των παρόντων. Δεν επιτρέπεται η γνώμη των οργάνων αυτών να προκύπτει από τον μέσο όρο των προτάσεων.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συγκροτείται επιτροπή διαγωνισμού για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες. Τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμών είναι, κατά βάση, υπάλληλοι της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αλλά στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος δύναται η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να ορίζει ως μέλος της επιτροπής διαγωνισμού έναν εξωτερικό εξειδικευμένο επιστήμονα, που διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την εκπλήρωση των προβλέψεων της παρ. 1. Οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού κοινοποιούνται στα μέλη αυτών.

4. Με την απόφαση της παραγράφου 3 εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών, η λειτουργία των επιτροπών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικά με τα ανωτέρω.

5. Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Ειδικά στις περιπτώσεις που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, η αποσφράγιση και μονογραφή των φακέλων γίνεται από το μέλος ή τα μέλη που βρίσκονται στην έδρα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στην οποία έχουν κατατεθεί οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης.

8. Στις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό, στις οποίες ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα, από οικονομική άποψη, προσφορά μόνο βάσει τιμής, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες, που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες έργων ή μελετών αντίστοιχα, οι οποίοι ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3. Στις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό, στις οποίες ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας, καθώς και στις περιπτώσεις που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κρίνει ότι η προς ανάθεση σύμβαση είναι πολύπλοκη και απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από πέντε (5) τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες, που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες έργων ή μελετών αντίστοιχα, οι οποίοι ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορίζει τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού, αφού λάβει υπόψη της αιτήματα εξαίρεσης, λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στον συγκεκριμένο διαγωνισμό και στην περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών. Άρνηση εκτέλεσης των καθηκόντων των μελών των επιτροπών διαγωνισμών συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του υπαλλήλου και διώκεται κατά τις οικείες διατάξεις.

9. Οι επιτροπές διαγωνισμού ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των ακόλουθων προθεσμιών:

α) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων έργων:

αα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προσφορών, υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των

προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

αβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι επτά (7), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους επτά (7), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i), ii) και iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

β) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών:

βα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, ανεξάρτητα αριθμού προσφορών, υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

ββ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέση ποιότητας - τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι έξι (6), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός σαράντα (40) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους έξι (6), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το Πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

γ) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων που διενεργούνται με το σύστημα μελέτη - κατασκευή του άρθρου 23 του παρόντος Κανονισμού, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

γα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι οκτώ (8), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και οικονομικών προσφορών. Εφόσον οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους οκτώ (8), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δέκα (10) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

γβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι πέντε (5), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους πέντε (5), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης,.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

10. Οι προθεσμίες της παρ. 9 μπορούν να αναστέλλονται μέχρι και το διπλάσιό τους με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή αν υποβληθείσες προσφορές ελέγχονται ως ασυνήθιστα χαμηλές σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 313 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφαινεται επί των πρακτικών των επιτροπών διαγωνισμών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών πρακτικών.

12. Η υπέρβαση των προθεσμιών του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της διαδικασίας.

Άρθρο 30

Δημοσιεύσεις - Επικοινωνίες - Ηλεκτρονικές υπογραφές

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. χρησιμοποιεί το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) ως μέσο δημοσιότητας στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης, εκτιμώμενης αξίας ανώτερης του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500€). Στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται τα στοιχεία των ακόλουθων σταδίων της διαδικασίας: (α) των πρωτογενών και των εγκεκριμένων αιτημάτων, δηλαδή των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης και των αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου για τη δέσμευση πίστωσης, (β) της πρόσκλησης, της προκήρυξης και της διακήρυξης κατά περίπτωση, (γ) της απόφασης ανάθεσης ή/και κατακύρωσης, (δ) του συμφωνητικού και (ε) του χρηματικού εντάλματος ή κάθε άλλου παραστατικού που αντιστοιχεί σε αυτό κατά τους κανόνες δημοσιονομικής λειτουργίας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Ως προς το αναγκαίο περιεχόμενο της εκάστοτε καταχώρισης εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 38 ν. 4412/2016. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η Κοινή Υπουργική Απόφαση «Ρύθμιση

ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)».

2. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. χρησιμοποιεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος Κανονισμού, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

3. Όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει της παραγράφου 2, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή των προσφορών, εκτελούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, εφαρμοζόμενων συμπληρωματικά των άρθρων 36 και 258 ν. 4412/2016 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών Υπουργικών Αποφάσεων.

4. Οι προσφορές, καθώς και το σύνολο των εγγράφων που διακινούνται μέσω ΕΣΗΔΗΣ στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης του παρόντος Κανονισμού έχουν υποχρεωτικά τη μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και υπογράφονται με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 259 του ν. 4412/2016 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.

5. Στις περιπτώσεις σύναψης δημοσίων συμβάσεων χωρίς τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον επιτρέπεται από τις διατάξεις του παρόντος και προβλέπεται στα έγγραφα τη σύμβασης, η διαδικασία σύναψης σύμβασης και οι σχετικές με αυτήν επικοινωνίες διεξάγονται με το ταχυδρομείο ή με ηλεκτρονικά μέσα ή με συνδυασμό ταχυδρομικών ή άλλων καταλλήλων μέσων και ηλεκτρονικών μέσων, κατ' επιλογή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Σε αυτή την περίπτωση, τα σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας και την ανταλλαγή επικοινωνιών εξειδικεύονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στα έγγραφα της σύμβασης. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διασφαλίζει την ακεραιότητα και την ασφάλεια των προσφορών με την εφαρμογή συστήματος παραλαβής προσφορών εκτός του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

Άρθρο 31

Συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεων

1. Στις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού, οι οποίες και κατισχύουν.

2. Για την έννομη προστασία κατά πράξεων που εκδίδονται πριν τη σύναψη της σύμβασης εφαρμόζονται τα άρθρα 360 έως 373 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 32

Έγκριση του Κανονισμού - Γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ - Υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού – Δημοσίευση του Κανονισμού

1. Ο παρών Κανονισμός εγκρίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έπειτα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της.

2. Ο παρών Κανονισμός τίθεται υπόψη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), η οποία εκδίδει σύμφωνη γνώμη επί των διατάξεών του, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022.. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τις παρατηρήσεις της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά την αρχική έγκριση αυτού ή τις τροποποιήσεις του κατά το άρθρο 33.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε όλες τις συμβάσεις έργων και μελετών που διέπονται από αυτόν. Στα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο παρών Κανονισμός.

4. Ο παρών Κανονισμός, μετά την έγκρισή του σύμφωνα με την παρ. 1, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 33

Τροποποίηση του Κανονισμού

Οι διατάξεις του παρόντος μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται έπειτα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της. Σε περίπτωση τροποποίησης του Κανονισμού ζητείται εκ νέου η γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ και οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις της λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός ισχύει τρεις (3) μήνες μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2024

Η Επιτροπή σύνταξης των Σχεδίων Οδηγιών:

1. Παρθένα Θεοδωρίδου, Πρόεδρος
2. Αλέξανδρος Μεντές, Μέλος - Συντονιστής
3. Δημήτρης Ευαγγελίδης, Μέλος
4. Σεβαστή Τέγου, Μέλος
5. Χριστίνα Πασχαλίδου, Μέλος
6. Δημήτρης Τσιαπράζης, Μέλος - Συντονιστής νομικών θεμάτων
7. Δικηγορικό Σχήμα:
Άννα Ψωμιάδου, Εισηγήτρια
Βασίλης Τσιγαρίδας, Εισηγητής
Νίκος Παπαθανασίου, Εισηγητής